

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.Bérmertelen levelek
csak ismert kezekről fo-
gadhatnak el.Kéziratok nem adhatnak
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétivel vagy körzet-
tel ellátott hirdetéseknek
értékmérték szerint min-
den négyszög centim. után
3 kr. számítatik.Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Az „elégtelen“-ekről az „elégedetlen“-eknek.

(*) Elszörnyűködik az ember, ha a középiskolák ez évi Értesítőit lapozgatja, annyi szekunda van azokban. Megint nagyobb lett tehát az „elégedetlen“ szülők száma is, kik magukban hordván az elfogultság magvát, tiszta fehérre mossák a bukott diákot s a tanárokat feketítik be. Zolai váddal illetik a mai rendszert a helyett, hogy elővennének az almáriomból azokat a „suhogó házi koboldokat“ s úgy gyakorolnák magukat az „elégtelen“ állapot rend-behozatala körül, mint gyakorolták magukat az „elégtelen“-ekért annak idejében a velük „elégedetlen“ jó szülők.

Hanem hát nem csupán az iskolából száműzött „skutikán“ nem is a „házi kobold“ kimulásán fordul im meg ez a dolog. Az ok, az igazi, abban a viszonyban rejlik, mely tanár és tanítvány között úgy az iskola falain belül, mint kint az életben, a művelt társadalom érintkezéseiben egyre fanyarabbá, hogy ne mondjam már-már türhetelenné fajul!

Elmondom, úgy a hogy tudom s talán jól is tudom, mert a dolgot figyeltem, tanultam.

Mindenek előtt arra hívom fel a tanárok, szülők és az Értesítőket olvasgató közönség figyelmét, hogy a „kalkulus nem mértéke a tudásnak“ s így egyáltalában nem lehet a kalkulusból következtetni. Elismerik ezt azok az egyes tanár urak is, a kik nem csak „leckét adnak föl — és kikérdeznék“ de a kik *tanítanak* is és tanulmányozzák a diáktemperamentumot! Így a „Tanáregyesületi Közlöny“ XXIII. évfolyamában fejtegeti egy „modern tanár“, hogy *iskoláinkat régi időből származó bilincsek tartják összeszorítva, gátolják ezek a valódi szabadelvűséget — s ez a bilincs nem egyéb, mint az érdemjegyeknek, vagy kalkulusoknak nevezett intézmény.*

TÁRCA.

Trefort Ágoston emlékezete.*)

A „Zemplén“ eredeti tárcája.

Mélyen tisztelt ünnepi közönség!
Kedves tanítványaim!

Vajjon mi nehezebb és szebb feladat: élni vagy meghalni a hazáért: vajjon mi tiszteletreméltóbb, a vér, a mely a esatamezöt áztatja, vagy a verejték, a mely a munkás homlokán gyöngyözik? A hadoszlopot bámuljuk-e jobban, a mely halálmegvetéssel rohan az ellenség ágyui, szuronyai közé, vagy a munkáscsapatot, mely évtizedeken keresztül lankadást nem ismerő szorgalommal forgatja a kalapácsot a gyárak füstös műhelyében, leszáll a föld mélyébe, hogy az elrejtett kincseket napfényre hozza, megmunkálja az anyaföldet, hogy embertársai táplálékát előteremtse. Ki előtt hajoljunk meg mélyebben: a hadvezér előtt, kinek szavára ezer és ezer puskacső szórja a halálos golyókat, vagy a szellem és munka vezére előtt, kik a béke áldásaival, műveltséggel, jóléttel árasztják el hazájukat?

Bizonyára egyforma elismerés, tisztelet és hódolat illeti meg mindannyiokat, mert mindnyájan egy eszmének áldozzák életüket munka-

*) Ünnepi beszéd. Tartotta Homonnán 1899. jún. 29. Kerekes György, a „Trefort-kör“ anárelnöke, t. munkatársunk a Trefort-emléktábla leleplezésénél. Szerk.

Tanítani és nevelni hivatvák a tanárok a rájuk bízott ifjúságot s ők a helyett, hogy az ifjakat arra szoktatnák, hogy a tudományt magért a tudományért tanulják, a nemeset és szépet gyakorolják épen azért, mert az nemes és szép: a helyett külső kényszerítő eszközöz fordulnak (tisztetet a kivételnek!) oly eszközökhöz, mely a legtöbb diáknál előli a magasabb szellemi nivóra való emelkedésnek igazi rugóját. Hamis az alapja a kalkulusnak, nines is abszolút becse, ingadozó, gyakran mellékkörülményektől függő dolog. Az egyik intézet „jeles“-e nem egyenlő értékű egy másikkal „jeles“-ével, s számtalan példa bizonyítja, hogy ugyanannak az intézetnek egy-egy tanárától kapott érdemjegyek se egyenlő értékűek. Hogy példát csak nagy általánosságban említek: X. matúrusrnak épp úgy jelese van a matézisből mint Y-nak, pedig Y-t nyugodt lélekkel el lehetett volna buktatni.

A kalkulus az, mely a tanárt és tanítványt gyakran két ellenséges táborra különíti; a kalkulus az, mely távol tartja a családot az iskolától, pedig csak e kettőnek együttes működése nevelhet igazán jellemes, tanult férfiakat!

Az elégedetlenség mustármagja, mely a tanév végén hatalmas fává növekedik a — *szekunda!* De hogy is ne! Hiszen, ha kettőnél több van belőle, a „szegény diák“ a felsőbb osztály küszöbén elbukott. A tanár urak azt mondják, hogy „azért bukik el a tanuló, mert nem tanult“. Kategorikusan csak ezt az esetet veszik fel; arról pedig megfeledekzenek, hogy megbukhatott biz' ő szegény feje azért is, mert nem tudott felelni, mert nem értette a tárgyat. Ez megint csak a tanuló hibája — felelheti a tanár ur — miért nem figyelt a magyarázatra? Igen ám, csak hogy hányszor van rá eset, hogy a tanár maga is vagy épenséggel

erejüket: a hazának; egy célért küzdenek, dolgoznak mindannyian: a haza felvirágozásáért!

A homonnai polg. és felső kereskedelmi iskola Trefort-köre egy férfit ünnepel ma, ki egy hosszú életet, több mint egy félszázadot töltött munkában s ki évtizedeken át volt a magyar nemzet szellemi vezére; ki kora ifjúsága óta késő venségéig minden gondolatát, minden tehetségét a hazának szentelte. Ez a férfiú Trefort Ágoston!

Alig töltötte be 20-ik életévét, már a jogot elvégezte s Európa nagy részét, Német-, Angol-, Francia-, Orosz- és Olaszországot beutazta. Gazdagság, műveltség, szabadság, politikai hatalom volt az, a mit külföldön látott és szegénység, műveletlenség s az önálló állami élet hiánya volt az, a mit itthon talált. Mert szomorú, gyászos és aggasztó volt az a kép, a mit e század elején hazánk nyújtott.

De ez összehasonlítás nem hazája megve-tésére nem kétségbeesésre vezetne, mint annyi mást, hanem lángoló lelkesedéssel töltötte el, hogy elmaradott, végenyészet szélére jutott hazáját az európai nagy nemzetek színvonalára emelje. „Mint ábrándozó s az ország sorsán aggódó ifju mentem ki — mondja maga — s mint érett, a jövőben bizó, tettvágytól égő férfiú jöttem vissza.“

Széchenyi már ekkor megindította azt a mozgalmat, melynek célja hazánk politikai és társadalmi átalakítása volt, a mely az elavult intézményeket, jobbágyaságot, ősiséget, rendi alkotmányt megdönteni s a politikai és társadalmi

gel nem magyarázott, vagy csak sietve, vagy néha ő maga is elhibázva (!) adta elő a leckét. Hát ilyenkor is a fiu hibás? Én azt hiszem a *hivatott* tanár abban leli ambícióját, örömét, ha tanítványai valamennyien értik, szeretik az előadott tárgyat. S ezt egy kis jóakarattal, türelemmel el lehet érni. A feladott leckét mindig el kellene magyarázni, s a feleletnél meg kellene értetni a fiuval azt, a mit nem tud — azután adhat a tanár szekundát — legalább máskorra tudja a fiu a kérdéses dolgot. Nem szabadna úgy tenni, hogy 10-en 15-en kapnak szekundát *egy* kérdésre *egy* órán s az idő *el-telik a nélkül, hogy az illetők tudnák, hogy mit is kellett volna felelniük?*

Igen ritka eset az, hogy a rossz feleletnél a tanár türelemmel megmagyarázza azt, a mit a fiu nem tudott.

Kevés az olyan tanár, mint közelebb-ről ősmerek egyet. A rajzoló-geometriát tanítja valamelyik főgimnáziumban. Vele történt, meg az én fiammal, — évekkal ezelőtt, de én sohasem felejttem el, mert hálás lekötelezettje vagyok. Nos? kérdezte ez a rajzó-méréstan tanára: „milyen egy körnek a projekciója?“. Felelte neki az én zavarba jött fiam: „egy egyenesgörbe vonal“ — a mi körülbelül olyan abszurd-folyam, mint bodrogközi atyámfianak a „nád-kükerítése“. — És az a jóságos lelkületű, nemes hivatásának teljes magaslatán álló professzor nem lobbant haragra, hanem teljes nyugalommal, bámulatos türelemmel rávezette a fiut arra, hogy a mit mondott az képtelenség *s maga a fiu javította ki magát.* S ezalatt tanult a többi is, s bizony ninesen tanítványa, ki ne emelne tisztelettel előtte kalapot, s volt tanítványai is mindig szeretettel emlékeznek vissza arra a tanárra, *ki a tudást és nem az egyént osztályozta!*

Teljesítse minden tanár kötelességét

egyenlőséget, népképviselést, felelős kormányrendszert meghonosítani törekedett. Le kellett rombolni a régi Magyarország roskadozó falait, nehogy magától összedőlve maga alá temesse a nemzetet s új bástyákat kellett emelni, melyeken belül új, az eddiginél virágzóbb élet fejlődhesse.

A magyar nemzet ezeréves történetéből látjuk, hogy két veszedelem fenyegette hazánkat mindenkor. Vagy esőkönnyösen ragaszkodik eredeti, magyar jó és rossz intézményeihez és sajtóságaihoz s ekkor elmarad s elpusztul a haladó, művelődő nyugat mellett, vagy pedig teljesen átveszi nyugat intézményeit és műveltségét, de ekkor meg elveszti önálló nemzeti jellegét s beolvad az európai nagy népesaladók közé.

De szerencsére úgy magában a nemzetben, mint nagy reformátorában épen olyan erős volt a nemzeti érzés, mint a milyen a művelődés iránt való hajlam: tanultak a nyugattól, átvették nyugat intézményeit, de a nemzet egyéniségébe olvasztották és mindenek előtt és mindenek fölött magyarok maradtak. Ez a szellem jellemezte Széchenyit s a köréje csoportosult ifjúságot, kik egy negyedszázadon át 1825-től 1848-ig tartó küzdelem árán az ujkor szellemében egészen átalakították a magyar nemzetet.

Ez ifjak között találjuk a még jóformán gyermek, de már komolyan érzeni és gondolkodni tudó Trefortot. Hangulatkeltő, közügyekkel foglalkozó izgató cikkei egymásután jelentek meg az akkori lapokban. 1837-ben szózatot intéz a nemzethez egy művészeti társulat létesítése

úgy mint ő: tanítson szeretettel, humánusan; legyen objektív, s akkor kevesebbedni fog nemcsak az „elégtelenek“ de az „elégedetlenek“ száma is!

Reviczky Pál †.

1868—1899.

Nem, az nem lehet, hogy ily mostoha legyen a sors! Nem lehet, hogy kitépjen egy erőteljes növének induló tölgyet, mielőtt hatalmas koronává fejlődött ágai árnyat adnának; hogy elszáradjon a növény, mielőtt virágát, illatát kifejtette volna s muló tűzjáték, hulló csilagként tűnjön el az a fény, melynek napnak kelle lenni: messze bevilágítva, életető meleggel oszta! S mégis — mulandó körülöttünk minden: a virág, fény elpusztul, kiszárad, kiszárik... Az öröklétnél mulandó bábjai vagyunk!

Hiába birkozunk a gondolattal, hiába rendül meg hitünk az osztóigazságban, hiába sajnáljuk szívünk: a panaszosan jajgató harangok fülünkbe sugják hogy: *Reviczky Pál meghalt!*

Igen: meghalt. Ott állott ravatala egy virágkoszorú-domb tetején, bucsuzni szállott hozzá a leáldozó tavaszi nap, körül ölelve meleg sugarival, mint a hogy körülölelte szive szerető melegével a néma ravatalt: család, pályatárs, barát, ösmerős egyaránt.

E holt ravatal egy élő nekrológ. Szebben, meghatóbban, érthetőbben beszél az minden szónál, minden írott betűnél.

Fájdalmában összeroskadva, könyárban úszva ott térdel a megtört öreg, ősz anya, bánatos özvegye... ott zokognak a család gyászoló tagjai: élő bizonyosságai az őket ért mérhetetlen veszteségnek. A szeretet, a fájdalom néma könyve ott rezeg Temes-vármegye főispánjának szempilláin, s fájdalomtól vonaglik az ország déli végéről ide az északi végre zarandokolt küldöttek arca. A szeretetről beszél az ezernyi virágból, koszorúból s szalagokból alkotott domb, melyet rokon, barát, ösmerős hordott össze. A nagy szeretetet tükrözi vissza a ravatal körül megjelentek száma, meghatott arca. Család, rokon, felebbvalói, pályatársai, barátjai s ösmerősei: mind-mind szerették.

Igen, az az ő nekrológja: *Élt s még alig élt már is oly nagyon szeretve volt,* — mert *Reviczky Pál* a szó igaz értelmében szeretve volt; ő azt hódította meg, mit legnehezebb: az emberi sziveket, s mindenkit, a kivel érintkezett, meghódított, mindenkit rabjává tett. És mégis egyet nem tudott meghódítani, rabul ejteni: a halált. Pedig, szegény, hogy menekült volna tőle. Ott hagyta Budapestet, hol kínzó betegsége gyötörte s eljött ide, ide közzénk, a szerető család a serdülő ifju kor éveit tanyájára, várva, remélve hogy itt menekülhet tőle; de az kíméletlenül követte őt lépten-nyomon s végre is, kikéjelegve magát játékában, lesújtott a meggyötört, az elkínzott gyöngye testre — s nemes szelleme elszállt: egy betölthetetlen mély űrt hagyva maga után, mérhetetlen gyászt és tengernyi bánatot.

Oh Istenem, mily fájón esett, mily emberföltötti küzdelem kelle hozzá, látni fokónként fogyni éltevilágát és napról-napra biztatni, erőt adni a remény egy halvány sugara nélkül, szerettei előtt pedig feltárni a rideg valót; erőt

érdekében. „mert — ugymond — a művészetek nemcsak a szép, hanem az erkölcsi izlést is fejlesztik. Kire egy torzalk kellemetlenül hat, annak erköléstelen tett sem fog tetszeni.“ Az egyesület létrejött s első ily nemű intézmény volt hazánkban. Takarékpénztárak, gyárak felállítását, országutak, vasutak építését, az ősiség eltörlését sürgeti. 1841-ben a Magyar Tud. Akadémia levelező tagjává választja, mikor egy közgazdasági értekezéssel foglalta el székét. Ez időben közgazdasággal, Széchenyit kivéve, alig foglalkozott valaki; neki egész életén át kedvelt tudománya volt. Rokonszelleme, legbensőbb barátjaival, Szalay Lászlóval, Eötvössel, Lukács Móriccral megalapítja az első európai színvonalon álló tudományos folyóiratot, a „Budapesti Szemlé“-t, mely megszakitással ma is megvan. Széchenyivel szemben Kossuthés Deák „védegyelet“-i törekvéseit védte. Mint Zólyom város követe a városok politikai jogaiért küzdött. Az első magyar felelős minisztériumban Klauzál Gábor földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter mellett államtitkár lett.

Nem lévén a háboru embere, a szabadságharc idején Eötvössel és Szalayval együtt külföldre ment. Németországban, Hollandiában, Belgiumban nagyobb utazásokat tett. 1850. vége felé hazajött s neje, a gyöngédlektű Rosty Ilona örökségén, Békés-vármegyében, Csabacsüdön töltötte az elnyomatás idejét. Ekkor ismerkedett meg a gazdálkodás gyakorlati részével.

Lassankint a politikai égboltozat derülni, a nehézkód oszladozni kezdett. A 60-as évek

adni egy oldalról, míg másfelől kíméletlenül űtni a fájó sebet; látni mint lobbant föl szemében a remény, az öröm tüze e rég ösmert s szeretett helyen, a hármass hegy viszontlátára s tudni azt, hogy ez csak lidérefény, a remény csalóka örömtüze, mert a sors alig várja, hogy könyvében élete története után oda tegye az utolsó pontot, s oda írja hogy: *Fuit — volt.*

Légy átkozott kegyetlen sors!... Mégis légy ezerszer áldva, mert nem csak szívet adtál, de abba bele helyezted a hitet és reménységet is: nemcsak a fájdalmat oltottad be, de hozzá tevéd annak gyógyító irját: a hitet, reménységet. — Ő remélt, mert hitt s hitt, mert vallásos volt.

Revisnyei *Reviczky Pál* régi zemplén-vármegyei nemes család fia sarja, kit egy fenkölt gondolkodásu anyagi jószívű anyja s szerető apa nevelt föl. Az ő s testvérei végtelen szeretete és szívóssága fejleszték ki az ő szívét is, melynek uralma s befolyása alatt állott egész életén, s melynek bűvös varázsát érezte mindenki, a kivel érintkezett.

Gyermekéveit Kassán s Budapesten töltötte s a gimnáziumokat végezve, a jogi pályára ment. Könnyen, játszva tanult. Nem maradt a kijegyzett ösvényen, hanem letért arról, bekalandozva a társadalmi tudományok s a szépművészetek mezéjébe.

Lelke fogékony volt minden szép és nemes iránt. Egyenlő előszeretettel foglalkozott a szépirodalom, a zene, a festészet, a sport minden nemével, — sőt a politikai kérdések sem hagyták hidegen.

Tanulmányait bevégezve s a tisztí vizsgálatot letéve, Ujhelybe jött sógora Ambrózy Nándor ügyvédő irodájába, hol talán a jogi kérdések iránt érdeklődött legkevésbé, de annál több gondot fordított társadalmi művelődésére. Sógorának humora meglátszott pajzán vidám kedélyén, s izlése nemesítéséhez nagyban hozzájárult fennkölt szellemű nővére is, Ambrózy Nándorné.

Ez időre esik ösmeretségünk. Társultunk, célul tűzvéni ki az ujhelyi társadalmi élet fellendítését és a humanisztikus s társadalmi intézmények előbbremozdítását. (E kedves évek emlékei: a színi előadások, élőképek és a főgimnázium alapjára rendezett, 1600 forintot jövedelmezett bazár, a „Hegyalja“ című alkalmi lap), de mélyebben csak abban az időben tekintetem lelkébe, midőn együtt bolyongtuk be Konstantinápolyt s környékét. Ez utazás rendkívül nemesítően hatott izlésére, s Ujhelyben fakadó szerelme ott, Allah hazájában, a Márvány tenger festői partján jutott igazán öntudatra. Fáradtan, elesigázva, az éj óráiban innen irá uti benyomásait, önkéntelenül érezvén szükségét az élvezetek megosztására szive választottjával. Hány-szor analógunk el *Skutari* dombján ott a temetőben, hol a fekete sudar cyprusfák, mint gyászos árnyak virasztanak a sírok fölött, melyeknek kömedencéibe le-leszáll a fülemle, hogy felrisszítvén magát: mélabus, panaszos, gyászdalát zengje tovább. Elragadtatással szemlélé e szép helyet, s előszeretettel kereste föl

Ez utazás alatt ösmerém ki őt: izlését, lelkét, gondolatát s jó szívét. Ekkor láttam mily mérhetetlen mennyisége az eszméknek, a gondolatoknak hozza izzásba lelkét, s mily nagyra-törő tervek lelkesíték őt.

Visszatérünk után nemsokára szorosabb összeköttetésbe jött a Chyzer-családdal, nőül vevén Chyzer Margitot, s mig játszi, humoros

elején Békés-vármegye alispánja, majd az orosházi kerület országgyűlési képviselője lett. Megalkotja a „Békés-vármegyei Gazdasági Egyesület“-et, részt vesza Földhitelintézet megalapításában, fáradozik az Iparegyesület felállításán, létesíti az alföld-fiúmei vasutat, hogy hazánk legtermékenyebb részét összekösse a tengerrel.

Eötvössel a „Politikai Hetilap“-ot indítja meg. 1865-ben ismét Orosháza képviselője s mint a Deákpárt egyik tekintélyes tagja, élénk részt vesz a gazdasági és pénzügyi kiegyezés tárgyalásaiban. Jelszava: iparunk, kereskedésünk, pénzügyünk legyen szabad, mert e nélkül politikai szabadságunk üres szó!

Végre a nemzet szenvedései véget értek, megtörtént a kiegyezés. Hozzá lehetett fogni a nagy munkához, az új Magyarország kiépítéséhez, melynek alapjait a 48-as törvényekben rakták le.

És e munkában elsőrangú szerepet vállalt Trefort, midőn 1872-ben vallás- és közokt. miniszteré lett. Széleskörű ismereteit, majd felszázados élettapasztalatait kitűnően érvényesíthette nemzete javára. Politikai hitvallását e három jelszóban foglalta össze: „Műveltség, vagyonosság és egészség!“ Mert a mint mondotta: Tudományos, vagyonos, egészséges nemzet mindent elérhet, tudatlan, koldus népek semmire sem valók, semmire sem mennek. S valóban, ha végig tekintünk 16 éves miniszteri tevékenységén, azt látjuk, mindvégig hiven szolgálta e három eszmét.

Minden telhető erővel emeli a nemzet mű-

szelleme, vidám kedélye bő táplálékot talált e kiváló műveltségű család körében: addig nevében egy oly anyagi jó lényt nyert, kinek szerelme fáklyául és lelkesítőül szolgált ugy élete vidám, gondtalan napjaiban, mint a küzdelem komor, kínos óráiban. Szive utolsó dobbanása neki szólt, s utolsó sóhaja is őt illeté; megtört szemeinek utolsó hálás tekintete is az ő szemei könnyének tengerében veszett el.

Reviczky Pál szárnyai N.-Mihály ntán, hol az első életű napsugár mosolygott reá, itt Ujhelyben erősödtek meg és itt kezdé azokat emelgetni. Molnár Viktor dr., Temes-vármegye főispánja, értesülvén a képzett ifjúról, maga mellé vette titkáru. Ha itt szárnyait csak próbálgatá: Temes-vármegyében egyszerre tág teret talált a repülésre. És csakugyan szédítő gyorsasággal is emelék azok őt föl a magasba.

Szeretreméltó, megnyerő modorával felebbvalóiból mihamar barátot varázsolt s szívesen látott tagja lett a legelőbbkelő társaságoknak. Ő, aki nem volt Adónisz, a társaság lelke lett. Amint felebbvalói megbecsülték benne a kitartó, vasszorgalmu, helyes ítélőtehetségű s gyors felefogásu hivatalnokot: úgy tárt karokkal fogadták a társaságban a tipikus magyar gavallért, kinek előkelő, fesztelen modora, nagy olvasottsága, sport kedve, cikázó de soha nem sértő éleci, igazi jó humora megnyitott előtte minden ajtót. Csoda-e, ha ennyi jó tulajdonsággal felfegyverkezve, meghódítá az előtte idegen vármegyét, s titkárból rövid idő múlva főszolgabíró, majd főjegyző lett.

És ki tudja hol áll meg, ki tudja mily magasra repítették volna még e szárnyak, ha Ikarusz sorsára nem jut, s annak, kinek kevés volt egy vármegye és egy országra vágyott: meg kellett elégednie egy betegszobával s immár el kell férnie egy négyszögölnyi hant alatt!

Megrázó tragikus vég. Mostoha irigy sors! De ne, ne panaszkodjunk, ne kárhoztassuk a sorsot, hisz oly bőkezű volt életében iránta. Egy életre sok az, a mit ő harmincegy rövid év alatt tőle kapott!

Most már üres lett a halottas szoba, megszünt a kín. Egy futó csillag esett le a magasból, kis temetőnk egy drága hanttal lett gazdagabb...

Nincs mellette a Márvány-tenger, nincs benne gyászoló, sötét cyprus; de koronként, kedves barátom, le-le fog szállani majd sirhantodra a fülemüle, hogy elmondja szüleid s testvéreid, hitvesed, rokonaid, barátaid, de sőt a te szűkebb körü hazád nagy, mérhetetlen fájdalmát. H.

A gyászoló család részéről kiadott jelentés így szól: Özv. *Reviczky Pálné* szül. Chyzer Margit mint feleség, *Reviczky Agoston* és neje szül. Kutka Zsófia mint szülek, Ambrózy Nándorné szül. *Reviczky Sarolta* és *Haydinger Agostonné* szül. *Reviczky Erzsébet* mint testvérek, maguk és a rokonok nevében is, mély fájdalommal tudatják revisnyei *Reviczky Pál*, Temes-vármegye főjegyzőjének, élete 31-ik évében, 1899. évi július hó 3-án, d. e. 10 órakor, a halotti szentségek felvétele után történt gyászos elhunytát. Hült tetemei f. évi július hó 5-én, délután 4 órakor, a s.-a.-ujhelyi róm. kat. sirkertben fognak örök nyugalomra elhelyeztetni. Aldás poraira!

veltségét. Az iskolák minden fajtáját nagy mértékben fejlesztette. Fejleszté a főiskolákat, mert felülről jön a világosság, mert ha ifjaink külföldön végzik tanulmányaikat, elidegenednek, minden magyar intézmény iránt kicsinyléssel eltelve térnek vissza. A műgyetemet európai színvonalra emelte, fényes palotákban helyezte el. A polgári iskolai tanárképzést ő alapította meg, a tanárképzést államosította. Új középiskolai törvényt alkotott, a reáliskolákat 8 osztályúvá tette. A népiskolák számát szaporította. Különös gondja volt a nőnevelésre, mert csak a művelt anyák tudnak művelt embereket nevelni.

A gazdagodást főképp az ipartól és kereskedelemtől várja. Sokat hangoztatott elve volt, hogy csak az iparos és kereskedő állam virágozhatik fel. A polgárságot sokra becsüli s azt mondja: A ki foglalkozására kézműves, modorára és észjárására lehet, sőt kell is műveltné lennie. Angliából azon meggyőződéssel tér vissza, hogy ha gazdaságilag, államilag tönkremenni nem akarunk, mindenáron ipart kell teremtenünk. Eppen ezért eddig nem ismert módon felkarolja az ipari oktatást. A kereskedelem érdekében újra szervezi a kereskedelmi iskolákat. Meggyőződése, hogy a magyar kereskedelemnek Keleten van jövője, ezért tervezi a keleti kereskedelmi akadémiát. Hogy a takarékoskossággal szelleme, egészséges nemzetgazdasági eszmék terjedjenek, minden ragu fiu- és leányiskolában szükségesnek tartja a nemzetgazdaságtani elvek hirdetését.

Folytatás az I. mellékleten

Temes-vármegye közönsége és tisztikara külön-külön jelentésekkel tudatták a gyászt, a mit éreztek Temes-vármegye jeles tollú főjegyzőjének *Reviczky Pálnak*, „a nemes ambíció, a szorgalom, a munka és kitartás példányképek” kimúlása fölött.

Vármegyéje, *Kabdebo Gergely* alispán vezetése mellett, *Ambrózy Gyula* br. es. és kir. kamarás, *Mayer Károly* országos képviselő, *Návay Emil* biz. tag, *Ferenczy Sándor* tb. főjegyző és *Hilt Lajos* főpénztáros tagokból álló küldöttséggel képviseltette magát a temetésen. Koszorút küldöttek:

Temes-vármegye közönsége (fehér-kék szalagon „érdeműs főtisztviselőjének.”)

Temes-vármegye tisztikara (fehér-kék szalagon „felejtethetetlen tisztársának.”)

Molnár Viktor dr. főispán és családja (fehér szalagon „hű barátjuknak.”)

Weisz Ferdinánd altábornagy (fehér szalagon „In aufrichtiger Hochschätzung.”)

Ambrózy Gyula br. („Korán elhunytál — Isten veled kedves barátom.”)

Ambrózy Lajos br. („Baráti szeretete jeleül.”)

Ottlik-család (fehér szalagon „rokon barátjának.”)

Ambrózy Georgin bárónő, — Desseffy Aladár grófné, szül. Ambrózy Mária bárónő külön-külön küldöttek koszorút.

Geml József városi főjegyző (fehér szalagon „felejtethetetlen kartársának.”)

Küldöttek még koszorukat: A temesvári esolnakázó egyesület — Temes-vármegye központi szolgabírósa — Barátai (fekete szalagon „Szeretetünk emlékéül igaz barátaitól.”)

Zemplén-vármegye tisztikara (fehér szalagon „Reviczky Pál temesi főjegyzőnek — A szülővármegye tisztikara.”) — *Reviczky Agoston* és neje, — *Reviczky Pálné*, — *Kossuth Lajos* és neje, — *Chyzer Kornélia*, — *Kossuth-gyermekek*, — *Sulyok István*, — *Wittenberger Antal*, — *Vályi Istvánné*, — *Haydinger Agoston* és neje, — *Reviczky Ferdinánd*, — *Ambrózy-gyermekek*, — *Bakonyi Géza* és neje, *Chyzer Béla* dr. és neje, — *Reviczky László* és neje, — *Ambrózy Nándor* és neje, — *Szent-Iványi László* és neje, — *Barna Bertalan* és családja, — *Hornyay Béla* dr. és neje, — *Chyzer Kálmán* és neje s még igen sokan. . . .

Részvétüket kifejezték: *Windisch-Graetz Lajos* hg. és neje, — *Sennyey Pálné* báróné, — *Wallis Gyula* gróf és neje, — *Desseffy Sándor* esanádi püspök, — *Zichy Gábor* gróf és neje, — *Zichy Miklós* gróf és neje, — *Zichy Vladimir* gr. — *Vécsey Sándor* br. — *Zichy Andor* gr. — *Desseffy Aladár* gr. és neje, — *Mikes grófné*, — *Ambrózy Gyula* br. — *Ambrózy Lajos* br. — *Ambrózy Béla* br. — *Ambrózy Georgine* br.-nő, — *Schwaitzer* temesi hadtestparancsnok, — *Weisz altábornagy*, — *Szmrecsányi János*, — *Szmrecsányi Béla* dr. — *Hammersberg Jenő* és neje, — *Szent-Iványi László* és neje, — *Reviczky László* és neje, — *Reviczky Imre*, — *Reviczky Ambró*, — *Molnár István*, *Molnár Viktor* dr. főispánok, — *Molnár Béla* dr. — *Mayer Károly* képviselő, — *Kabdebo Gergely* és *Matolai Etele* alispánok, — *Fischer Gusztávné* br.-né, — *Besseney Gáborné*, — *Paiss Andor* kuriai tanácsel-

Gondozza a közegészségügyet. Számtalanszor hangoztatja, hogy az állam legbecesebb kincse az egészséges ember. Ezért bővíti ki az orvosi egyetemet, ezért fordít annyi gondot az iskolák egészségügyi oldalára. Tágas, szép épületeket emeltet mindenütt az iskoláknak, hogy külsejükkel is hassanak és vonzák az ifjúságot s az állam és a műveltség tekintélyét kifejezzék. A művészetekre is kiváló gondot fordít. Megalkotja a zeneakadémiát, melynek főigazgatójává *Liszt Ferencet* nyeri meg. Létesíti a mintarajziskolát, rajztanárképzőt, festészeti mesteriskolát. A műemlékeket, a kassai dómot, a budai Mátyás templomot, aquincumi ásatásokat is gyámságába fogadja.

Figyelme tárcájának minden ágára kiterjed, mindeniket fejleszteni, javítani akarja. Az öreg emberek jellemző sajátása, hogy konzervatívok, megosztosodnak, a régi rendszerekhez esőkönyösen ragaszkodnak. *Trefort* a folytonos haladás, ujtás embere! Munkássága fáradságot, határt nem ismer, élete végén mintha csak érezné, hogy már kevés ideje van hátra, lázas nyugtalansággal dolgozik. Mikor a betegség mindinkább erőt vesz rajta, sokszor felsóhajt, hogy bárcsak még egy évig élhetne, hiszen annyi megvalósítandó eszméje, megkezdett munkája volt még!

De kívánsága nem teljesedett: 1888-ban a halál kioltá nemes életét, melyben annyit dolgozott, küzdött és szenvedett. Mert a sors sok esapással látogatta meg. Angyali jószág, eszményi lelkű nejét korán elvesztette, nagy reményekre jogosító egyetlen fia *Bosznia* sivatag-

nok, — *Dókus Ernő*, — *Dókus Gyula*, — *Seyfried József*, — *Müller Kálmán* egyet. tanár, — *Inezedy Béla*, — *Aranyossy László*, — *Wiczmányi Odón*, — *Wiczmányi Tamás*, — *Szerviczky Odón*, — *Szerdahelyi Vince*, — *Bakonyi Géza* osztálytanácsos és neje, — *Szunyoghy Dezső*, — *Telbisz polgármester*, — *Tomka Jenő*, — *Thomán István*, zeneakadémiai tanár, — *Vályi László* min. titkár, — *Wastagh Géza* festőművész, stb. stb.

Temetése f. hó 5 én d. u. ment végbe, sőgora: *Ambrózy Nándornak* a *Kossuth-utcai Wallis grófi kastélyban* lévő lakása udvaráról. Itt volt föllálítva a koszoruk özönétől ellepett ravatal, melyen a fehérére, gazdag aranyozásu koporsó nyugodott. A ravatal körül foglaltak helyet a bánattól sujtott fiatal özvegy és bánatos anyja, a testvérek, a *Reviczky*-, *Chyzer*- és *Ambrózy*-család tagjai, a rokonok és az uri nők nagy száma. A résztvevő uri közönséget a tágas udvar fogadta be. Ezek között láttuk Temes-vármegye küldöttségét *Molnár Viktor* dr. főispán vezetésével, *Zemplén-vármegye* tisztikarát *Molnár István* főispán, *Matolai Etele* alispán és *Dókus Gyula* főjegyzővel, — *Székely Elek* polgármestert a város tisztviselőivel, — *Vécsey Sándor* br. v. b. t. tanácsost, *Molnár Béla* dr. orsz. képviselőt, *Talpakovits Vazul* p. ü. igazgatót, *Czibur László* honvédőrnagyot s a kir. állami, bírósági s magán-tisztviselőket, a családnak nagyszámu barátait és tisztelőit. — A temetés szertartását ft. és ngs. *Szekerák Kálmán* sárospataki rk. apát-főesperes, *Katinszky Géza* plebános, *Violet* és *Petsár* káplánok segédletével végezte. Ezután a koporsót, részben Temes és részben Zemplén tisztviselői a díszes négyfogatu halottas kocsiara tették s a gyászoló menet, elül a koszorukat vivő aranyos fehér kocsival, megindult. Ezután Temes és Zemplén két huszárja, karjaikon vármegyék koszoruját vitték. A halottas kocsi két oldalán a vármegye nyőle őrhajdúja, közvetlenül a koporsó mögött pedig az elhunytak hű szolgálja haladt, azután a család férfi és női tagjai, a küldöttség, a vm. tisztviselők és nagyszámu uri közönség és sokan az urihölgyek közül, mindnyájan gyalogosan és követve a hosszú-hosszú kocsisortól. Az impozáns gyászoló menet a *Széchenyi* és *Wekerle*-téren s a *Petőfi*- és *Andrássy*-utcákon vonult a rk. temetőbe, a hol aztán a pap imája és a daloskór megható gyásznéke után örök sírjába eresztették a drága koporsóban nyngovót.

Áldás emlékére!

Vármegyei ügyek.

A kivándorlás ellen. A kivándorlás ágeneseinek üzemleire *Darányi* földművelésügyi kir. minster most külön körendeletben újból felhívta az összes törvényhatóságok figyelmét. A miniszter ugyanis a külügyminiszter jelentéseiből arról értesült, hogy az elmúlt évben a braziliai *St.-Paolo* államba tömegesen vándoroltak ki Ausztriából és Magyarországból. A kivándorlók sorsa azonban arra felé nagyon nyomorúságos, alig tudják betevő falatjukat megkeresni és boldogok, ha visszatérhetnek hazájukba. Ezért is a miniszter fölívta a törvényhatóságokat, hogy minden törvényes eszközzel akadályozzák meg a kivándor-

jain hirtelen elhalt. Bármennyire meg volt is edzve lelke, a nyilvános élet küzdelméi is nem egy sebet ejtettek rajta. Egyik munkájában mondja: „Kevés ember ment át annyi lelki fájdalomon, mint én. A nagy fájdalom nem ölik meg az embert, de nem szűnnek meg soha.” De ő nem engedte magát át a fájdalomnak, álmatlan éjszakáit olvasmányokba temeti, nappalait nagy feladatainak megoldásával foglalja el.

Csak az, kinek nemes lelke van, ki életében sokat szenvedett, csak az képes megérteni és átérteni felebarátja bajait. A ki *Treforth* fordult segítségért, vagy valami kérelemmel, biztos lehetett, hogy nála résztvevő kebelre talál. Erszénye nyitva állott a szűkölködőknek; sokszor olyat is meg tett másoknak, mi ellen, ha önmagáról lett volna szó, ministeri lelkiismerete tiltakozott volna.

Politikai, vallási tekintetben a szabadelvűség mintaképe volt. Nem szóval hazafi, hanem érzelmeiben és tetteiben. A számtalan állami iskola, a magyar nyelv kötelező tanítása mutatja küzdelmét a magyar nemzeti eszméért. Beszédeiben, leveleiben, irataiban, tartalmas, élénk, szellemes, de az üres nagy mondásokat, szónoki fogásokat kerüli, mindig valami helyi, időszerű észrevételt tesz s tanácsot ad.

Férfikora nagy részét távol töltötte szülővárosától, de élte végéig szívében viselte a *Laborez* ez erdős hegyekkel koszoruzott völgymedencéje képét, hol a szülői házában, majd gyámja, a nemeslelkű *Csáky Petronella* grófnő mellett töltötte ifjúsága boldog éveit.

Midőn Homonna város küldöttsége polg.

lást, esetleg pedig a kivándorlásra eszbitő ágensek ellen a törvény teljes szigorával járjanak el!

Elösmerés két fősolgabiránknak. Főispánunk ömeltósága — mint értesülünk — *Füzesséry Odón* tokaji és *Pintér István* szerenisi fősolgabiránknak „a borhamisítások ellen következetesen és erélyesen tanusított eljárásukért” dicsérő elismerését és köszönetét nyilvánította.

Az országgyűlési képviselőválasztók 1900-ik évre kiigazított és betűrendben összeállított ideiglenes névjegyzékét, az 1876. XVIII-ik törvények 2-ik szakaszának rendelkezéséhez képest, a központi választmány az összes kerületekre nézve a vármegyeháza kistermében f. évi júl. 5-ikétől közszemlére kitévette, az egyes községre vonatkozó névjegyzék pedig minden nagyközönségnek és körjegyzőségnek megküldetett. A névjegyzékek július hó 25-éig közszemlére kitéve tartatnak s azok ellen a f. évi július 15-éig az érdekeltek felszólalással élhetnek, július hó 15-étől július hó 25-ig pedig e felszólalások ellen észreveteleiket S.-A.-Ujhelyre vonatkozólag a polgármesternél, az illető nagyközönség előjáróságánál, vagy az illető körjegyzőségnek írásban beadhatják.

A törvényhatósági utadók június havi befizetésének eredménye, az 1998. júniusi befizetéshez viszonyítva, igen kedvező volt; befolyt tőkében: 9296 ft 24 kr., késed. kamatban 67 ft 19 kr., együttesen: 9363 ft 43 kr., tehát több, mint most egy éve, 5967 ft 58 krral! Legtöbb utadó (1902 ft 72 kr.) folyt be most az újhelyi járásból, legkevesebb (12 ft 05 kr.) a bodrogkőből. Utátkelesért befolyt: 1825 ft 50 kr., a közvetlen fizetőktől 1348 ft 50 kr. Minthogy az utóbb említett két című tartozásra teljesített befizetés távolról sem felel meg a várakozásnak: az alispán a közizg. bizottság megalkuvást nem tűrő határozatának most már sürgősen fogantat szerez.

Kimutatás a Zemplén-vármegyei közkórház 1899. évi II. negyed betegforgalmáról. Maradt április hóról 29, május hóról 33, június hóról 34, összesen: 96. — Felvételt: április 52, május 52, június 38, összesen: 142. — Ápolatott: április 81, május 85, június 72, összesen: 238. — Elbocsátott: április 44, május 48, június 37, összesen 129. — Meghalt: április 4, május 3, június 3, összesen: 10. — Kórházban visszamaradt: április 33, május 34, június 32, összesen: 99. — Az ápolás napok száma: április 1077, május 1075, június 969, összesen: 3121. — *Schön Vilmos* dr., főorvos, közkórházi igazgató.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. július 1-étől július 8-áig a) házasságot kötött: 4 pár; b) kihirdetett: 2 egység; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 11 esetben; d) elhalálozott: 7 egység.

iskolát kérelmezve eléje járult, kijelentette, hogy örömmel és szívesen teljesíti óhaját. S ez iskola már 23 éve fennáll s terjeszti a tudomány világgosságát és a magyar nyelv zenéjét ezen a határszéli nemzetiségi vidéken.

Ifjúságunk hálával eltelve gondol e város közönségére, mely felépítette a tudományoknak és a szent hazaszeretnek ezt a házat és *Trefort* Agostonra, ki megnyitotta azt számára és elküldötte bele az apostolokat, hogy hirdessék az üdvözítő igéket minden nemzeteknek.

Hálája jeléül önképzőkörét „*Trefort-kör*”-nek nevezte el és születés-házán emléktáblát emel a mai napon a nagy férfi emlékének, kinek, ha teste elporladt is a kerepesi temetőben, szelleme itt lebeg közöttünk és magasztos örömrzét tölti el, hogy a hálás utókor, az ifju Magyarország átérti, méltányolja nemes törekvéseit, áldásos alkotásait S mintha hallanám ez ünnepies pillanatban intó szavát, melyet egyik munkájában mond: „A nagy férfiak tisztelete és ünneplése nem abban áll, hogy nekik szobrokat állítsunk, de hogy nyomdokait követve, a hazát ama szellemben nyomgáljuk, mely őket lelkesíté!”

Kedves tanítványaim! Vessétek szivetekbe ez intó szavatót és éljétek e szerint. Szeressétek a hazát úgy, a mint ő szerette és dolgozatos érte szivetek utolsó dobahásáig oly fáradhatatlan és lelkesedéssel, mint ő dolgozott!

Es most hulljon le a lepel az emléktábláról, mely őrizze és hirdesse a nagy férfi emlékezetét az örök végtelenségig!

Hírek a nagyvilágból.

Milán szerb ex- király ellen merényletet követtek el. A merénylő revolverből négyszer lőtt rá Milánra és segédtisztjére, a kik sétakocsizáson voltak. Milánt két golyó surolta, különben sértetlen maradt. Segédtisztje balkezén megsebesült. A merénylőt, a kit úgy látszik, hogy a rádikalisk lovaltak föl gaztettének elkövetésére, elfogták.

Dreyfus, száműzetése helyéről, az „Ördög-sziget”-ről visszahozott kapitány, a rennes-i katonai börtönben, ahol bírának újabb ítéletét várja, már egészen visszanyerte életkedvét. Felesége, a hőseleki asszony, többször meglátogatja a börtönben. Dreyfus nagy bizalommal tekint hazafelé, ellene indított pörének újra tárgyalása elé és boldogító hit költözött lelkébe, hogy elfogulatlan bírái ártatlannak fogják találni.

A Vezuv ismét kitört. Az izzó láva a kiásvott Pompeji nagy részét elárasztotta.

Spanyolországban ismét véres zavargások voltak; Cadix városban és környékén pedig valóságos forradalmi állapot uralkodik.

Hírek az országból.

A király öfelsége engedve orvosi tanácsának, Ischlebe utazott, onnan Gasteinba a fürdőbe megy.

A képviselőház befejezte maga elé tűzött feladatainak megoldását. A honatyák széjjelmentek nyári pihenőre, hogy őszkor fölfrissült erővel folytathassák az ország dolgainak jobbra fordítását célzó törvényhozói munkásságaikat.

Petőfi-ünnep. F. hó 31-én telik be 50 esztendeje annak, hogy a „magyar Tyrtaeus” Petőfi a legnagyobb magyar lírikus, a ki lantjának honfiumi szózatával a közszabadságért haragra, diadalra lelkesítette nemzetét, a segesvári csata alkalmával örökre eltűnt. A „Petőfi-Társaság” az 50-ik évforduló alkalmára Segesvárt júl. hó 30-án kegyeletes emlékünnepet rendez. A segesvári ünnepre a törvényhatóságokat is meghívják.

Szarvas Gábor szobra. A nagy nyelvtudós, Szarvas Gábornak, mellszobrát, mely a Széchenyi-parkban a „legnagyobb magyar” szobra mögött áll, ma egy hete leplezték le Budapesten nagy ünnepességgel. Az ünnepségen Beöthy Zsolt, az országos középiskolai tanár-egyesület elnöke, szép beszédben dicsőítette a nagy nyelvtudós halhatatlan emlékét.

Nagy földbirtok-parcellázás. A kincstár a csanád-egyházmegyei káptalantól Temesvármegyében 4707 kat. hold fekvőséget vett meg, hogy oda magyar ajku, munkabíró családokat telepítsen.

A Margit-szigeti hid harmadik karjának építésén serényen folynak a munkálatok. A hidnak ezt a harmadik karját, mely hivatva lesz a szigetet megnyitni a koesi- és gyalogforgalom számára, 1900 júl. hó 1-én kell átadni a közhasználatnak.

Fölvívás előfizetésre.

Lapunk t. járatóit, ide érve a tanító urakat is, kiknek előfizetése jún. hó végével lejárt, tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, — t. olvasóink közül pedig, azokhoz, kiket eddig még nem tisztelhetünk előfizetőink sorában, bizalommal fordulunk, hogy a „Zemplén”-t buzgón támogatni sziveskedjenek.

Lapunk iránya abban a széles és mély mederben, melyet harminc év folyásán sajátított ki magának a közügyek mezején, halad továbbra is. Törökviszünk után is arra lesz irányulva, hogy tartalmas, mindig tárgyilagos és a közügyek helyes ismeretét terjesztő mondandóinkkal előmozdítsuk a józan haladás, a közművelődés, az erkölcsi és anyagi boldogulás nemes, de nehéz és így többünk együttes munkáját igénylő érdekeit.

A jövőben is arra fogunk törekedni, hogy lapunk méltó maradjon múltjához. Ezt pedig úgy érjük el, hogy legjobb meggyőződésünk szerint mindig igazat írunk. A vármegyei közvélemény szolgálatában mindig az igazság vezetni fogunk.

T. olvasóinktól és előfizetőinktől pedig reméljük, hogy a közjó érdekében munkáló törekvéseinket méltányolva, mint eddig tették, ezentúl is mindig többeket és többeket hódítanak a „Zemplén” zászlaja alá; t. munkatársaink pedig ezután is buzgón, hiven, tántoríthatatlanul fognak bennünket támogatni zászlónk lobogtatásában.

Azokat a t. előfizetőinket, kik fürdőbe, vagy nyaralókba készülnek, ismételve kérjük, tudassák holtartózkodásaikat velünk egy levelezőlapon, hogy a „Zemplén”-t pontosan utánuk küldethessük.

A „Zemplén” előfizetése ez utánra is marad a régi, vagyis:

Negyed évre	1 ft 50 kr.
Fél évre	3 ft — kr.
Egész évre	6 ft — kr.

a „Zemplén”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Különfélék.

József kir. herceg nem jön. Emlegettük az örvendetes hírt, hogy József kir. herceg e hónap első felében Ujhelybe jön, hogy a honvédséget megvizsgálja. Sajnos, ez a tervezet megváltozott, és pedig azért, mert honvéd-zászlóaljunk, Czibur László őrnagy parancsnoksága alatt, tegnapelőtt Kassára masírozott, hogy az augusztus 4-ig tartó gyakorlatokon részt vegyen. Öfensége tehát a kassai táborban fogja megvizsgálni honvédeinket.

Személyi hír. Horváth József árvaszéki elnök, igen tisztelt barátunk, megrendült egészségének helyreállása reményével Homonnáról, hol a balzsamos jó levegőtől várta betegsége enyhülését, tegnap Budapestre utazott, hogy további elhatározásáról a „Vörös-kereszt-kórház” orvosaival tanácskozzék. Kívánjuk, hogy a mit remél: hite bizalmi révén és az orvosi tudomány hatalmával nyerje vissza mielőbb legteljesebb jó egészségét!

Negyven évi hű szolgálatért. A kereskedelemügyi m. kir. minister értesítette vármegyénk főispánját, hogy öfelsége a király Dutkiewitz Medárd nyug. pósta és táviró-főtiszt polgártársunknak 40 évi hű szolgálatáért a *diszernmet* adományozta. Gratulálunk!

A tűzoltók nyári mulatsága. Ma egy hete tartották a tűzoltók nyári mulatságukat a „Torzsás”-on. Szerencsésükre ezen a napon késő estig nem esett az eső, így a mulatság kitűnő sikerének mi sem állott útjában. Igazi nyári mulatság volt, a melyen a város intelligens közönségének nagyobb része sietett részt venni. A tágas sátorban a fiatalság táncolt, kívül pedig a kies berkekben vidám poharazás, jó kedvű asztaltársaságok mulattak kitűnően, úgy a mint jó balzsamos levegőben, jó bor és uzsonna mellett csak lehet. Mondanunk se kell, hogy a mulatság mágnese ez uttal is Juhász Jenőné, a főparancsnok kedves neje öngysága volt, a ki szeretetreméltó magyaros vendégszeretettel látta el gazdag asztalánál sok vendéget.

A mulatságnak csak a késő esti órákban lett vége, a mikor az eső kezdett cseperegni. — A jelen volt hölgyek névsora ez. *Asszonyok:* Adler Vilmosné, Armágyi Józsefné, Bariss Arpadné, Barthos Istvánné, Bolgáry Andrásné, Bónis Istvánné, Czibur Lászlóné, Csizy F.-né, Danek Leoné, Dókus Gyuláné, Dolozselek Albertné, Ehlert Gyuláné, Frisch Hermanné, Frommer Mórné, Hausenberger Edéné, Hlavathy Elekné, Hönsch Dezsóné, Jakubeso Józsefné, Juhász Jenőné, Juresó Agostonné, Kőszeghy Józsefné, Kriszt Istvánné, Mattyasovszky Kálmánné, Meczner Gyuláné, Nemes Sándorné, Ocskay Lászlóné, Pilissy Lászlóné, Schön Miksáné, Schweiger Áronné, Szokolay Emilné, Szokol Gézáné, Stieh Lajosné, Zombori Jánosné. — *Leányok:* Armágyi Anna, Bolgári Kornélia és Gizella, Bónis Berta, Boruth Jolán, Csuka Margit, Deutsch Honor, Dolozselek Margit és Etelka, Dongó Jujóka, Fáy Malvin, Fejér Ilona, Frisch Cirilla, Füzes-séry Ilona, Hlavathy Terka és Mariska, Jakub-esó Margit, Juhász Ilona, Kőszeghy Jozefin, Kriszt Margit, Maláresik Mariska, Mattyasovszky Sárika, Meczner Manci és Ieu, Nemes Anna, Scholtz Irma és Erzsi, Schön Margit, Stieh Mariska, Szuhóza Margit és Zombory Nina.

Eljegyzések. Gortvay Aladár, ungvármegyei birtokos, e napokban jegyezte el Meczner Mancika kisasszonyt, Meczner Gyula földbirtokos és neje: Farkas Mária kedves szép leányát. — Gyarmathy Béla ujhelyi jó hírű kereskedő néhány nap előtt váltott jegyet Berzy Matild kisasszonnyal, Berzy László miskolczi kereskedő szép és kedves leányával. — Szakácsi Károly cukrász f. hó 5-én váltott jegyet Csontos Bertalan géresi birtokos kedves Zsuzsika leányával.

Országos vásár. Ujhelyben f. hó 3-án országos vásárt tartottak. Bár az idő esős és borongós volt, mindazonáltal sűrűn rajzott a vidék népsége a piacokon, lábas jószágot és lovat szokatlan nagy számban hajtottak eladásra, a „kínálát” a „kereslet”-tel azonban a déli erős zápor miatt nem állott arányban, mert 2537 darab marhából elkélt 1026 drb. és 1405 lóból 259 darab. A zsebeseknek és tolvajoknak ugyan rossz napot szerzett a rendőrség, mert még a vásár kezdetén összefogdostak tizennégyet; ezek közt miskolczi és csabai hirhadt zsebeseket, akiknek a Kálmán Sámuel koresmájában akadtak fészke. A jó madarakat néhány napi hűsülés után elsuppolták. Lopás a vásárban egy történt: egy cigány-asszony lopott három forintot, hanem rajtaesípték.

Zene-konzervatórium. Szathmáry Ármir, okleveles zenetanár Temesvárról, folyamodást nyújtott be S.-A.-Ujhely r. tanácsához egy Ujhelyben felállítandó „zene-konzervatórium” létesíthetése iránt. Folyamodását a város szinügyi bizottsága f. hó 7-én tartott ülésében tárgyalta, s tekintettel arra, hogy folyamodó mint tanár már Temesváron is hosszabb ideig működött, s hogy a város megterhelhetése nélkül *csak*

erkölcsi támogatást kér, s hogy végül iskoláját különböző zenefajokra, u. m. zongora, hegedű, orgona, gordonka és cimbalom hangszerekre igéri berendezni: elhatározta, hogy folyamodását a tanács pártfogásába ajánlja. — Egy régen érzett hiány pótlására hivatott ilyenmü iskola felállítása, azt hisszük, Ujhely közönsége is megelégedéssel fogja tudomásul venni.

Halálozás. Székely Jakab, kereskedő, június hó 30-án, 31 éves korában, Budapesten elhunyt. Singer Izrael hittanár fiát, Singer Bernát dr. tapolezai pap, Székely Albert dr. ügyvéd és Székely Aron lapunk munkatársai testvérüket vesztették az elhunytban, — ki fölött a tapolezai testvér-pap tartott mélyen megható gyászbeszédet.

Árviz-veszedelem. Városunkot — írja a N.-Mihályban megjelenő „Felső-Zemplén” — és környékünket a folytonos esőzésekől megáradt Laborez, Ondova és Dusa árvizveszedelemmel fenyegették. Katasztrófa nem állott ugyan be, de a kiöntött víz óriási károkat okozott mindenütt. Nagy-Mihályban f. hó 3-án éjjel vált ijesztővé a helyzet. A lakosság résen volt, az elüljáróság, esendőrség, rendőrség, az uradalmi tisztviselők s mintegy 100 munkás éjnek idején kiestek a Kalapos-, Felső- és a Malom-utcai partokhoz s megakadályozták, hogy a víz a töltest áttörje. Reggeli 5 órakor a víz elérte a partot s első sorban a N.-Mihálylyal átalellenben fekvő Sztrajnyán községet öntötte el a víz, a szobákba behatolt és a vetésekben óriási károkat okozott, a be nem hordott takarmányemléket teljesen elvitte. N.-Mihályban a délelőtti folyamán az Alsó-, Felső- és Kalapos-utakat és a Verbócsikot szintén elöntötte a víz. Mindenkit rettegés fogott el. Szerencsére azonban 11 órakor apadás állott be s ezzel a katasztrófa el volt hártva. Az áradás határunkban is nagy károkat okozott a víz a legelőt egy méternyire elborította; a kapás növények majdnem teljesen elpusztultak, a szénát itt is elvitte a víz. — A vidéken Lasztomér községet érte a legnagyobb csapás. Ott a víz az utcára kijött s a közlekedés ugyszólván megakadt, az egész határ egy tenger, víznél egyebet nem látni. — *Pazdics, Füzessér, Gátaly, Kis- és Nagy-Csebb, Butka, Deregyő, Abara, Kis- és Nagy-Ráska* községekben szintén nagy a víz s mindenütt jelentékeny károkat okozott. A sok szép reménynek vége! A vetések, melyek egy-két héttel ezelőtt még oly szép aratást ígértek, a legtöbb helyen megromlottak és ki tudja, nem-e teljesen tönkre is mennek!?

Betörések. Folyó hó 3-án éjjel Benedek János pénzügyi titkár vendégét, Kis Pista színészt, a ki titkár barátunk borházában nyaral, meglópták. A lopás úgy történt, hogy míg Kis Pista a borháztól csak egy kődobányira eső lakóházban vacsorázott, a tolvajok a borház hálszobájának ablakát betörték s így bemászva a nyaraló színésznek több értékesebb ruhaneműit s egyéb tárgyait ellopták. A rendőrség és esendőrség a nyomozást rögtön, még az éj folyamán, megindította és másnapra a tetteseket Pásztor József mádi és László József v.-ujfalu szarmazása koesisok személyében letartóztatta. Erdekés a dologban, hogy a tettesek a lopás elkövetését beismerik, azt azonban, hogy a lopott holmikát hová tették, hosszas és szigorú vallatás dacára sem mondták meg. Ma már mind a ketten a vizsgálóbíróóság foglyai. — Ugyanakkor éjjel Moskovics Emil hecskei „Zöldág” koresmájába szintén az ablakon keresztül mászott be eddig ismeretlen tolvaj és abból a szobából, a hol négyen aludtak, a koresmáros mellénye zsebéből arany óráját és láncát lopta el. A tettes még eddig nem került kézre.

Névmagyarosítás. Fried Béla, a Lampel Róbert (Wodianer F és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedés és könyvkiadóhivatal-képviselője, nevét m. kir. belügyministeri engedéllyel „Huszár”-ra változtatta.

Hamis váltóval akarta becsapni, a minapában egy tőke-terebesi asszony a gálszécsi polgári takarékpénztárt 230 ft. erejéig de a vezetőség elővigyázó volt és így a váltóhamisító asszony ügye most az ügyészéghz jutott.

Reformok. Hazai közoktatásügyünk minden terén, hál’istennek, a leggyökeresebb reformok hajnalhasadását üdvözölhetjük, s ezek a reformok kihatnak az elemi iskola, a középoktatás s az egyetemi magasabb képzés javítására. Az elemi iskola egészen új, a középiskola sok tekintetben revideált s a kor szelleméhez idomított tantervvel kezdi meg már a következő új iskolai évet; az egyetemi oktatás is sok célszerű javítással fog haladni az új évben pályáján. A régi slendriánizmus, elavult, célszerűtlen irány: új, életerős iránynak ad majd mindenütt helyet; a hiányok minden téren lehetőképp pótoltnak; az iskolai élet levegője a nemzeti élet, a hazafias irány légkörével nagyobb összhangzásba hozatik. S mindezeknek az intézkedéseknek egyedülvaló célja: a nemzet testi és szellemi erejének összhangzatos és egyenletes

Folytatás a II mellékleten.

fejlesztése. A kulturális téren tapasztalt ez újabb reformmozgalmaknak három kimagasló eseményt látjuk különösen az új irányzatokban szembetűnő: a *testi nevelés fejlesztését*, a *nemzeti szellem erősítését* és a tanuló ifjúságban *e művészeti érzék lehető gyarapítását*. Valóban mind a három cél a legnagyobb fontosságú egy nemzet oktatásügyének fejlesztésében! S ez új irányzat meghonosítását, életbeléptetését köszönhetjük mi az alkonyán levő iskolai évrnek. S azért tekinthetünk arra most vissza örömmel teli szívvel. Adja az ég, hogy az inaugurált új irány megadja minden téren majd oktatásügyünknek azt az üdvös eredményt, a mit tőle várni most jogosítva vagyunk!

B.
— **Havazás júliusban.** A Tátrákon — írja levelezőnk, ki élményeiről és kirándulásairól utleirást jelentett be nálunk a „Zemplén“ olvasókörzetsége számára — az idő pár nap óta a lehető legkedvezőtlenebb. F. hó 5-én a csorbai tó környékén havazott, folytonosan esik és didergő hideg van. A széna-termésnek, a mi pedig itt milliókat érő közgazdasági tőke, a folytonos esőzés miatt vége. (Ezt, fájdalom, zempléni vonatkozásában is szörül-szóra megismételhetjük! — Szerk.)

— **A rettegett betörő.** Szarvas Pestik Mihály, kinek nem régen halálhírére költötték, Illaván a fegyházban nemcsak hogy él, de türehető egészségnek örvend. Erősen bizkodik, hogy az 1903. jan. 23-át, kiszabadulása napját ha megéri, akkor azután, amint mondotta újhelyi látogatója előtt, becsületet (?) életmódhoz kezd, mert tülön túl sok, sőt bőven elegendő, ha egy ember, mint akkor már ő is, teljes 22 esztendő tül le gazemberek társaságában. Pestik fegyházi foglalkozásában a szabómesterséget tanulta ki és folytatja.

— **Ki akar postás lenni?** A kassai m. kir. posta- és táviróigazgatóság kerületben betöltendő 15 *gyakornok-jelölti állásra pályázatot nyit az igazgatóság.* Ezekre az állásokra az 1883. évi l. t. c. 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenlőrangú más tanintézetet érettségi vizsgálattal sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A sajtókézzel írt kérényeket a már közszolgálatban állók részéről elüljáróságuk, a közszolgálatban nem levők részéről pedig az illető szolgabíró vagy polgármester utján *felvő évi július hó 31-ig* a kassai posta- és táviróigazgatósághoz nyújtandók be.

— **A Bodrog halottja.** Tokajból írja alkalmi tudósítónk: Még a múlt hó 23-ának délutáni óráiban Pál János bodrog-kereszturi lakosnak hasonló nevű 7 éves kis fia egy gondatlan perben a Bodrog folyóba esett s ott lelte halálát. Hulláját tokaji halászkok folyó hó 1-én fogták ki Tokaj határában. A szerencsétlen gyermek végtagjait akkora már a rákok és halak megcsontították. — Valóban ideje, hogy a községbeli lakosok több gondot fordítsanak gyermekeikre, vagy ha nem teszik, bünnös nembánomságaikért felelősségre vonja őket a jogállamnak élő lelkiismerete: a *közvédlő*.

— **A viharprófeta jövendőmondása.** Falb professzor, a híres viharprófeta, az esztendő második felére is megjósolta már az időt. Eszerint *július* első harmada száraz (ez ugyan nálunk nedves volt!) a második harmadában némely nap esős lesz, de zápor nélkül. Vihar nem igen lesz júliusban. — *Augusztus* első felében sok eső lesz, a hónap második felében pedig száraz időjárás. — *Szeptember* elejétől végig nagyon száraz időt jósol Falb. — *Október* hónapban ismét sok eső lesz, a kritikus napokon kívül pedig zivatar. — Elsőrendű kritikák napok lesznek: július 22, augusztus 21, szeptember 19 és október 18. — Másodrendűek: szeptember 5, október 4, — harmadrendűek július 7. és augusztus 6. —

— **Gyógyszerész gyakornokul** felvétetik egy jó házból való VI gimnazista oszt. végzett ifjú: *Widder Gyula* Weckerle-téri gyógyszerterében (S.-A.-Ujhelyben.)

— **Egy tanulságos amerikai levél.** A „Bereg“ szerkesztősége egyenesen Amerikából kapta az alábbi levelet, melyből sok kíváncsolni vágyó polgártársunk hasznos tanulságot merithet s melyet épp azért ezek okulására a következőkben — gyarló stílusa dacára — mi is szó szerint közlünk. A levél így hangzik: „Abikepart. június 5-én. Tisztelt szerkesztő ur! En, egy bergmegyei, arra kérem szerkesztő Urat, hogy kegyeskedjék becses lapjában közléteni, hogy az aki Amerikába akar jönni, nagyon jól fontolja meg, hogy mit tesz, mert némelyek, mint én magam is, eladja mindenét, hogy Amerikába vándorolhasson: bizony tölem is csak meggondatlan pere volt az. Itt dolgozni sokkal többet kell, mint magyarországon; itt, ebben a melegségben, akár Afrikában, egy magyar embernek el kell veszni és nagyon sok annak van kitéve, hogy munkát sem kap; te-

hát elvész éhen és oly utat a tengeren megtenni, magát minden veszedelemnek kitéve! És ha most haza megyek, mihez fogjak? Eladtam a kis házam, földem, hogy Amerikába vándorolhassak; tehát legjobb volna, ha föbe lőném magam; és mi tette ezt más, mint az Amerikába való kivándorlás vágya! Kérem tekintetes szerkesztő urat, hogy tegye ezt a pár soraimat az újságba, hogy az a sok meggondatlan nép ne vándoroljon ki ebbe a nyomorba, mert azok szegények azt gondolják, hogy itt kolbászból fonják a sövényt, pedig nagyon csalódnak. — Maradok igaz tisztelője *Markovics Jenő*, egy elkiseredett ember.“

— **Egy jó házból** való fiú gyakornokul felvétetik *Szent-Györgyi Vilmos* főtéri kereskedésbe S.-A.-Ujhelyben.

— **Hadrianus császár pénze.** Lapunk f. évi 10-ik számában már hírt adtunk arról az innen-onnan 1800 esztendő emlékről, *Hadrián* római császár érméről, melyet városunk határában, a *Sátorhegy* déli oldalán, földforgatással foglalkozott munkások a *Gr. Ö.* barátunk parlagszölejében találtak. Ezt a Hadrianus-érmet részletesen is ösmertettük az „Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“ c. havi folyóiratunknak ez évi 4. füzetében. Most jut tudomásunkra alkalmi tudósítónktól, hogy Homonna tőzsomszédságában, *Kudlóc* község határában, egy odaváló telkes gazda szántás közben szintén talált egy ezüstnek látszó pénzdarabot „*Hadrianus*“ felirattal. Ez a lelet, helyesen jegyzí meg tudósítónk, igen érdekes, mert újabb tanúság arról, hogy *Hadrianus* római császár (Kr. u. 117—138.) légiói erre jártak és hadakoztak. A kudlóczi lelet *Spiegel* Aron homonnai kereskedő birtokába jutott s mi reméljük — amire ezennel kérjük is — hogy a szóban levő érmet lapunk szerkesztőjéhez eljuttatja, ki is azt a Nemzeti Múzeumnak szolgáltatná át.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 35 krajcárig méterenként — japáni china, s. a. t. a legújabb mintázatok és színekben, fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultalval** küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárak Zürichben.**
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbelyeg ragasztandó. —

Irodalom.

— **Az „Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“ c. havi folyóiratunk júliusi füzeté már sajtó alatt van s f. hó 15-én megjelenik.**

Iskolai Értesítők. Előttünk vannak a s.-a.-ujhelyi rk. főgimnázium — a homonnai felső kereskedelmi és a vele kapcsolatos I—IV. osztályos polgári iskola — a s.-a.-ujhelyi áll. elemi iskola, — a n. mihályi áll. el. iskola — végre a s.-a.-ujhelyi „status-quo“ izr. iskola 1898/99. évi Értesítőinek ösmertetése, melyeket azonban egyéb halaszthatatlan közlendőink nagy száma miatt, csak a jövő számban fogunk közölni.

Az *Akropolisz* az építőművészet legnagyobb remekeinek színhelyéről készült legújabb felvételek birtokába jutott most a magyar közönség. Három templomot építette telt Pericles: a *Parthenon*-t, minden épületek közt a legtekélyesebbet, mely valaha a föld hátán állott; az *Erechthion* t és a várba vezető *Propylaiák*-at. A *Parthenon* felső esernak ma rom, de romjaiban is legnagyobb alkotása az emberi tevékenységnek. Remek dör oszlopai több darabotl vannak összeróva, de oly simán, hogy észre sem lehet venni a toldásokat. Ma, mióta a törökök löporraktárnak használták, felrobbant a csarnok, oszlopai egy része darabokban hever szerte-szét, de a még álló oszlopok összeróva oly pontos, hogy találkozásuk vonalába a legfinomabb angol tü hegye sem hatolhat be. Allítólag vízzel esizolták ily simára össze. Az épület pompás képei a „Nagy Képes Világtörténet“ben jelentek meg, melynek 31-ik füzeté e héten látott napvilágot. A 12 kötetre tervezett nagy munkát *Marezi Henrik* egyet. tanár szerkeszti, s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet, mely a görögök történetéről szól, a *Gyomlay Gyula* dr. nevű viseli homlokán. Egy kötet ára 8 ft. Egy füzete 30 kr. Kapható a kiadóknál (Római Testvérek Budapest VII. Üllő-ut 18.) ugyszintén *Lóvy A.* ujhelyi könyvkereskedésében is.

A „*Kis Világ*“ c. gyermeklap helyett „*Az Én Újság*“ című, gyönyörűen illusztrált, nagy elterjedtségnek örvendő s általánosan kedvelt gyermeklap fog f. é. július 1-től megjelenni, még pedig jölehet „*Az Én Újság*“ kétszer akkora terjedelemben jelent meg hetenkint, mint megjelent a „*Kis Világ*“, a régi kedvezményes előfizetési áron, vagyis egy évre 2 ft, negyed évre 50 krt. „*Az Én Újság*“ melyet *Pósa Lajos*, a nagynevű költő, a gyermekirodalom atyamestere szerkeszt, még inkább meg fogja nyerni olvasóinak tetszését, mint a „*Kis Világ*“. Az előfizetés ugy mint eddig, a „*Magyar Hirlap*“ kiadóhivatalába (Bpest, V. Honvéd-u. 4 sz.) küldendő.

Szem és száj között. A magyar olvasókörzetség pártatlan rokonszenvevel fogadta *Beniczkyne Bajza* Lenke regényoinek oleső, füzetes kiadását. Ebben a vállalatban most újabb hat füzet jelent meg, többek között megkezdődik a kitűnő író egy újabb regénye, ezzel a címmel: *Szem és száj között*. Ez a regény éppen olyan vonzó, élvezetes olvasmány, mint a *Beniczkyne* egyéb munkái, melyeket a

tiszta, derős társadalmi képek kedvelői annyira megszerettek. Egy-egy füzet ára csak 15 kr. Előfizetői 6 füzetre 90 kr., 10 füzetre 1 ft 50 krt. Kijárol Singer és Wolfner (Budapest, Andrássy-út 10. szám.)

Párisi Divat Mind a főváros, mind a vidék hölgyközönsége beláttá mir rövid idő alatt, hogy a divat dolgában a *Paris Divat* a legjobb tanácsadó. Ez a lap az melynek a legtöbb eszköze van arra, hogy olvasóit igazán reásegítse a párisi eleganciával való öltözködésre, mivel képei csupa eredeti francia mintruhákat ábrázolnak s még hozzá jutányos módon tehetik ezt a hölgyek, mert a lap szabásmintái, magyarázatai nyomán a legszebb ruhák otthon is elkészíthetők. A lap cikkei beszámolnak mindarról, ami a közimunka, butorzat, kozmetika, háztartás téren a legjobb, legpraktikusabb újdonság. — szerkesztőség minden hozzá intézett kérdésre készséggel válaszol és segítségére van az olvasóknak a bevásárlásokban is. Minden szám egész iv divatképet, közimunka ivet s regénymellékletet ad, továbbá színézett képeket és szabás-mintákat. A „*Párisi Divat*“ előfizetési ára egy félévre 4 frt, egy negyedévre 2 frt. A „*Pesti Hirlap*“-al együtt félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 krt. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal.

Főúrainkról nagyon érdekes ciklus közlését kezdte meg most a Fővárosi Lapok, mely ma még inkább a főúri körök kedvence lapja, mint volt annak előtte. Az *Esterházy Miklós* Mórle gróf esákvári és majki kastélyairól között 18 képet érdekes történelmi tanulmányok kísérik, melyek egyuttal nagyon alkalmasak arra, hogy a fiatal lelkekben a hazaszeretetet és a kegyeletet ébren tartásák. Kár, hogy e szép tervet zavarják hivatalnok, a kik hangzatos címeiken egész önös célokra használják ki e téren főúrainkat. A Fővárosi Lapok, mely *Virág Béla* szerkesztésében most ismét oly magas nivóra emelkedett, negyedévenként 3 forintért rendelhető meg. Elegendő cím: Fővárosi Lapok, Budapest.

Eötvös Károly mint regényíró. Vannak sokoldalú zseniek, a kikről bizvást el lehet mondani, hogy akármilyen tere lépnek, tökéleteset fognak alkotni. Ezek közé tartozik *Eötvös Károly*, hazánk legnagyobb kriminalistája. Neve, mint ilyen az egész világon ösmert és tisztelt. De *Eötvös Károly* zsenije nemcsak ezen a téren otthonos. Lángesze a szellem birodalmának minden terét bejárja és valóság-gal sehol sínes határa e nagyszabású ingóiumnak. *Essay-k*, *memoirok*, *jellemrajzok*, *jogtudományi értekezések*, *vezércikkelyek*, a melyek a legremekebb magyar toll tündöklő szüleményei Csak mostanában fejezte be ugyancsak az „*Egyetértés*“ -ben a „*Gróf Károlyi Gábor följegyzései*“ című ciklust, a mely az egész országban a legnagyobb feltűnést keltette. Mindezek a dolgozatok kizáróan az *Egyetértésben* jelentek meg, a minthogy azután megirandó művei is mind e legnagyobb és legelterjedtebb orgánumban fognak megjelenni: e lap olvasókörzetsége napról-napra terjed és óriási arányokban növekszik. *Eötvös Károly* most új meglepetésben részesíti a magyar olvasókörzetséget. Ugyancsak az „*Egyetértés*“ a jövő évnegyedben *Eötvös Károly* tollából egy nagyszabású nemzeti tárgyú regénynek a közlését fogja megkezdeni. Már az a tény, hogy *Eötvös* a regényirodalom felé fordult, elég arra, hogy az érdeklődést a legnagyobb mértékben fölébressze. Éppen ezért ez a regény bizonyára utolsó felszabadnak legérdekesebb terméke lesz s bizonyára újra jelentősen megnövekszti az *Egyetértés* olassókörzetséget. Az *Egyetértés* előfizetési ára negyedévre 5 ft s mutatványszámot kívánatra szivesen küld az *Egyetértés* kiadóhivatala.

Befőttek könyve. *Zilahy Ágnes* kitűnő jó magyarosan megírt szakácskönyve mellé megírta a „*befőttekről*“ szóló könyvét is, s ezzel bizonyosan nagy örömet szerzett *Zilahy Ágnes* a magyar háziasszonyok. Nagyon sok hasznos tanácsot ad a gyümölcsök, főzelékek, saláták épen való eltartásáról a szaliciel használatáról a befőtteknél, a különféle gőzbefőtt gyümölcsökről, az aszalt gyümölcsökről stb. Nemesak kezdő gazdasszonyok, hanem tapasztalt háziasszonyok is tanulhatnak számos praktikus dolgot a könyvből. És a mit különösen ki kell emelnünk az, hogy tiszta, jó magyarsággal van megírva épp úgy, mint a hogy igazán magyaros minden receptje is annak a könyvnek. Melegen ajánljuk minden háziasszony és fiatal leány figyelmébe. Ára, esinosan bekötve, 60 kr., megrendelhető *Singer és Wolfner*nél, *Andrássy-út 10.*, de kapható már a *Lóvy Adolf* s.-a.-ujhelyi könyvkereskedésben is.

Egyesületi élet.

Nyilvános számadás

a s.-a.-ujhelyi önk. tüzőtő-egyesületnek a f. évi július hó 2-án a „*Torzás*“ -on megtartott nyári tánemulatságáról.

Bevétel: belépő-jegyekből	210 ft — kr.
felülfizetésekéből	59 ft — kr.
Bevétel összesen:	269 ft — kr.
Kiadás volt összesen:	221 ft 45 kr.
Tiszta jövedelem:	47 ft 55 kr.

Felülfizetni szivesek voltak: 9 forintot: *Berthold Kázmér* gróf. — 4—4 főt: *Halász József* és *Widder Gyula*. — 3—3 főt: *Pilissy László*, *Csernyiczky István* és *Juhász Jenő*. — 2—2 főt: *Ehler Gyula*, *Révész Imre* és *Dolozselek Albert*. — 1 ft 50 krt: *Erényi Manó* dr. — 1—1 főt: *Jakubcsó József*, *Schön Andor*, *Kun Erigyes*, *Adler Vilmos*, *Szepessy Arnold* dr., *Malártsik Pál*, *Iványi B. Károly*, *Lukács József*, *Fuchs János*, *Bilanovits István*, *Czibur László*, *Barthos József*, *Vértesy Zsigmond*, *Schön Vilmos* dr., *Zombory János*, *Kótit László*, *Meczner Gyula* ifj., *Szepessy Kálmán*, *Breiner Herman* és *Hornyay Béla* dr. — 50—50 krt: *Kriszt István*, *Rimár József*, *Berczik Nándor*, *Armágyi János*, *Szonik János*, *Reichard Jenő*, *Matuszka Miksa*, *Lénhard Imre*, *Olmosy Jenő*, *Rotyán Antal* és *Engelbert György*.

Fogadják a nemesszivű adakozók egy a magunk, mint az egyesület részéről leghálásabb köszönetünk nyilvánítását

Valkovszky Elek,
pénztáros

Juhász Jenő,
főparancsnok,

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

Válasz

t. Kálmán Nándor r. kat. hitoktató urnak.*)

A „Zemplén“-nek még f. évi 26-ik számában volt szives Kálmán Nándor homonnai r. kat. hitoktató ur „A Drugethek és Homonna reformációja“ c. történeti tanulmányom egy részére és azzal összefüggésben egész tanulmányomra is megjegyzéseket tenni.

A hitoktató ur megjegyzései folyamán két vádat emel ellenem. Az egyik az, hogy *felekezetieskedem* tanulmányomban s éppen ezért *egydalu* vagyok. A másik az, hogy a mit a homonnai róm. kat. elemi, különösen leányskoláról írok, *nem felel meg a valóságnak*.

Nézünk csak elébe e vádaknak! Van-e ezeknek valódi alapja?

A *felekezetieskedés* vádjára vonatkozólag rá nézve is nagyon kényelmes volna ezt a vaktöltést a levegőbe puffogatni: ez „bizonyítékok nélkül s azok hiányában hebehurgya itélet, a mit, mint olyant, már csak a történeti igazság érdekéből is visszautasítani önérzetes kötelességem.“ De én így kedveskedni nem akarok. En ezt a vádat leszálítom a kellő értékére s azt hiszem, mindazok az elfogulatlanok is, kik olvasták tanulmányomat is, szintén leszálítják.

Elítélni való *felekezetieskedés*, tisztelt hitoktató ur az, mikor valaki a történeti valóságot *felekezeties célokért* elferdítve adja. Ha azonban valaki megőrzi a történeti hűséget és merészkedik itt-ott szubjektív érzelmeinek is kifejezést adni, mely érzelmeik éppen a történelmi vizsgálódások nyomán támadtak: az még nem *felekezetieskedés*. Sőt elképzelni sem tudok írókat, hogy szubjektív érzelmei alól teljesen emancipálni tudná magát. A ki ezt tenné, ez nem író, de egy darab fáva lenne...

Csak rajta hitoktató ur, ki azokkal a bizonyítékokkal, melyek az én *felekezetieskedés*emet bizonyítják! En nem félek tőlük. Mert — elhiheti a hitoktató ur — nem volt céлом s nem az ma sem, *felekezetieskedni*. Céлом egy volt csupán s ez céлом lesz ezután is: a történeti igazságot keresni, hogy a jelen előhaladását ez által is annál biztosabban munkálhassuk. És ezt keresni fogom még akkor is, ha még jobban fognak haragudni is érte azok, kiknek a történeti igazságok nem igen tetszenek... És én annyival inkább vágyom az én *felekezetieskedés*emet bizonyító adatokra, mert talán a történeti igazság és valóság megtalálásában ez is előbbre vinne bennünket. Mert — kijelentem — hogy van bennem erkölcsi érzés és férfias bátorság arra, hogy ha hiteles bizonyítékokkal bebizonyítja, akár a hitoktató ur, akár más valaki, hogy egyik vagy másik állításom nem felel meg a történeti valóságnak, hanem *felekezeties célokból* el van ferditve: beösmérem tévedésem, sőt meg fogom köszönni a *történeti felvilágosítást*. Addig azonban a „*felekezetieskedés*“ vádját *egyszerűen igazán csak felekezeties elfogultságból eredő nyilatkozatnak* tekintem.

Mielőtt a másik vádjára reflektálnék, előbb szükségesnek tartom a hitoktató ur beces figyelmébe ajánlani azt az írói kötelességet, hogy ha valakinek szavait idézzük, azt szórul-szóra idézzük. A hitoktató ur e kötelesség ellen vétett. Ez nem szép öntől. Ön tanulmányomból citálni akarta azt a részletet, mely a róm. kat. elemi oktatásra vonatkozik, melyben én a homonnai róm. kat. elemi iskola fejlődését *látszólagosnak*, a leányskolát pedig a *női proletáriátus melegágyának* deklaráltam. Az a részlet nem úgy hangzik szórul-szóra, a mint azt a hitoktató ur idézte, hanem így: „A 80-as években „kezdt ismét fejlődni ez az iskola. Andrassy „Aladar grófné apácákat telepít be a leánynevelés fejlesztése céljából. A rendes két tanító megmarad kizárólag a fiúk tanítására, az apácák pedig a lányok nevelés-tanításával foglalkoznak. Ez a fejlődés azonban csak látszólagos.“ Mert: először a fiúiskola a régi, százados, elavult, iskolai helyiségül egyáltalában meg nem felelő helyiségben van; másodsor: a leánynevelés olyan irányára, mint a minő ma van, egyáltalában nincs szükség e városban. Nem tartózkodom kijelenteni, hogy a leánynevelés-„oktatás ilyen irányra itt is, másutt is, a női „proletáriátus melegágya. Mert a magasabb igényeket nem képes kielégíteni, a kisebb igényeknek pedig sok.“

Azt hiszem t. hitoktató ur, ez egy kissé más, mint a mit szives volt közölni, mint az én

*) Mult számunkról lekötött — a közlendő nagy száma miatt most is csak kivonatossan adhattuk át közlésre a rovatvezetőnek. Szerk.

könyvem állítását... Nem ugyan részletesen, de röviden indokoltam is, hogy miért csak *látszólagos* a fejlődés és miért *nem dicsérendő* az apáca nevelés-oktatás irányja. Ha azonban a hitoktató ur kívánja, megindokolom bővebben is.

Az én itéletem két részből áll. Az egyik rész: a homonnai róm. kat. elemi iskola (tehát fiú- és leány együtt!) fejlődése csak *látszólagos*; a másik rész: a leánynevelés-oktatásnak az az irányja, mely ma Homonnán van, *itt is, másutt is*, a női proletáriátus melegágya. Nem hozok fel ez állításom igazolására új indokokat, csak azokat bővitem ki, melyek könyvemben vannak.

A hitoktató ur nagyon jól ismeri azt a helyiséget, melyben ma a fiúiskola van. Tudja azt is nagyon jól, hogy az a helyiség a mult századról maradt így. Tudja azt is bizonyára, hogy szaporodnak az emberek még Homonnán is s a mi csak 10 évvel is ezelőtt megfelelő volt, nem az ma. De maga a statisztika is a mellett szól, hogy a legnagyobb foku elmaradás jellemzi a fiúiskolát. Az 1898-ik évi statisztikai kimutatás a tankötelesek számáról a következő adatokat tünteti fel: 6—12 éves tanköteles (hogy az ovoda-kötelesekről, no meg éppen az ismétlőiskola-kötelesekről ne is szóljunk) van Homonnán: róm. kat. 228, gör. kat. 56, prot. 20. = 304. Nem ösmerem precíze azt a számot, mely a flukat és leányokat külön tünteti fel; de felveszem a legkedvezőbb esetet, hogy t. i. csak fele fiú, akkor is van 152 tanköteles fiú. Ime tehát van Homonnán 152 keresztényen fiú gyermek (de ma a valóságban több is van) és ennek a nagyszámu gyermekeregnek csak két tanítója van! (Azért szólok keresztényen gyermekekről, mert az izraeliták külön tartanak maguknak iskolát). És ezt az elmaradott állapotot betetési az iskolának használt helyiség kritikán aluli állapota. Ennek az állapotnak tulajdonítható az, hogy sok szüle van (r. kat.), *ki nem járhatja ebbe az iskolába gyermekeit* — különösen eddig, míg nem volt Kudlócezon áll. iskola, mert egy pár gyermek onnan is szaporította a homonnai létszámot. S e fiúiskolában — szükségesnek tartom kijelenteni éppen a hitoktató ur által hangoztatott *ingyenes oktatásra* vonatkozó megjegyzéssel összefüggésben — nem ingyenes az oktatás, sőt — talán maga a hitoktató ur is tudja — némelyek több tandíjat fizetnek, mint akár hány magyarországi középiskolában.

Hanem mindezeket, meg még másokat is, mint pl. hogy csak egyet említsek, nincs ismétlőiskolai oktatás sem, jónak látta a hitoktató ur elhallgatni, elmellőzni, pedig én ezekre is reflektáltam, mikor *látszólagosnak* deklaráltam az iskola fejlődését...

Hogy pedig miért itélem el a leánynevelés itteni mai irányát? Sőt miért nevezem azt a női proletáriátus melegágyának? Ha nem tudja a hitoktató ur könyveimből megérteni, szivesen szolgálók bővebb magyarázattal.

Először azért, mert am az az iskola a homonnai köztudat előtt nem úgy szerepel, mint *elemi iskola*. Az apácák vezetése alatt levő leányiskola nem 6 éves tanfolyamnak van berendezve, hanem 8 évesnek. Tehát az az u. n. „két felsőbb osztály“ nemesak tervbe van véve, hanem az a valóságban is létezik. Ez ugyan nem volna baj; de az már igenis baj, a mit én úgy fejeztem ki könyvemben, hogy a nagyobb igényeket nem képes kielégíteni, a kisebb igényeknek pedig sok. Ez azt teszi, hogy a *kik érvényes és értékes bizonyítványra akarnak szert tenni, azoknak külön kell magánvizsgálatot tenniük valamelyik polg. iskolában, vagy felsőbb leányiskolában*. Erre volt már példa is. Továbbá az a körülmény is az én állításom mellett szól, hogy e mellett az iskola mellett, a 7-ik és 8-ik osztály megletele dacára is, néhány homonnai szüle jónak látta már egy pár éve olyan magánjellegű 4 osztályu polg. leányiskolát felállítani, melyben a helybeli polg. isk. tanárok tanítottak. Erről a magánjellegű intézetről a felsőbb tanügyi hatóságoknak is van tudomása, bár ez intézetecke a szülőkön és a tanárokon kívül álló okok miatt nem tud fejlődni. Ime tehát a nagyobb igényeket nem képes kielégíteni. A kisebb igényeknek pedig azért sok, mert olyanok is végig járják leánygyermeküket az osztályokon, a kik máskülönbben megelégednének a rendes elemi iskolával. S a kik aztán kijárják ennek az iskolának *mind a 8 osztályát*, úgy érzik, hogy ők „leánynevelde“ be jártak, magasabb iskolákat végeztek, tehát nekik az étellel szemben is van jogok nagyobb igényeket formálni. S hogy ez a felfogás — pedig meg van, csak akarni kell észrevenni — mennyire káros hatása, azt hiszem bővebben fejtegetnem a hitoktató ur előtt sem kell.

De másodsor azért sem tarthatam és tarthatom a leánynevelés-oktatást helyes irányúnak *itt Homonnán*, mert e városkában elemi leányiskola a keresztényen gyermekek számára (ismét hangsúlyozom, hogy azért különböztetem meg vallás szerint az iskola-köteleseket, mert az izraeliták külön iskolát tartanak fent) csak ez az egy van. És van e városkában az 1898. évi hivatalos kimutatás szerint körülbelül 30—40 nem

r. kat. vallásu, 6—12 éves tanköteles leánygyermek. Azt pedig mindenki nagyon tudja, hogy az apácák nagyon is kizárólagos felekezeties érzelmeik; és éppen ezért olyan iskolában, mely az elemi nevelést van hivatva végezni és pedig oly helyen, hol nincs több iskola, de különböző felekezeties tankötelesek vannak, nem alkalmasak...

A hitoktató urnak az az állítása, hogy a szóban forgó iskolában *okl. tanítónők* tanítanak; és hogy azok úgy és annyit tanítanak, mint a hogy és a mennyit a min. tanterv kíván? — nem sokat nyom a latban. Ez állítására nem is tartom szükségesnek reflektálni, hogy megfelelő arra sem akarok reflektálni, hogy megfelelő egyházi felügyelet és igazgatás alatt áll az az iskola; mert az egészen privát belügye lévén az intézetnek, „*áldatlan tollharcot*“ vívnék csupán.

Végül nem hagyhatom még szó nélkül hitoktató urnak a következő eléggé célzatos kezdését sem: „Nem sértő támadásra és merő ráfogásra, de inkább nagy hálára s méltán elismerésre kötelezte a grófné öxeciája Homonna város anyagi javakkal mostohán megáldott polgárságát, hogy a mit ők saját erejükkel nem tehettek, öxeciája hozta meg az áldozatot: iskolát adott nekik s ugyszólván ingyenes leányneveltetésről gondoskodott...“ Hát, igen tiszt. hitoktató ur, elhiszem én, hogy jó irásmagyarázó; de az egyszer cserbeu hagyta tudománya; mert olyan messze állt tőlem tanulmányom megírása közben másnak, de leginkább a grófné öxeciájának megsérteni akarása, mint — Makó Jeruzsálemtől. *Indokolt véleménynyilvánítás elvből származó cselekedet felett: még nem sértés*. De, természetes dolog, ha minden áron felekezeties elfogultságot keresünk, megtaláljuk a sértést is...

Az elemi oktatásügy tekintetében nagyon hátra van Homonna; ez az igazság. Ezt elhallgatni nem szabad. A polgárok anyagi szegénysége nem elég ok arra, hogy ez az állapot így maradjon. A magyar állam — jól esik hinnem és tudnom — örömmel siet a szegény polgárok segítségére előhaladásuk és boldogulásuk tekintetében. *Csak a polgárok vezetőiben legyen akarat és buzgalom a segítség kérésére és kieszközlésére*. Ilyen város, mint Homonna, hol különböző felekezetiesek vannak s azok nem képesek mind külön-külön a kornak megfelelő iskolát fenntartani; a mely városban nincs is elegendő iskola: mondom annak a városnak polgársága méltán tarthat igényt állami elemi iskola felállítására, ha másként az elemi iskolai nevelés-oktatást rendezni nem lehet.

Nem a felekezeties elfogultság vezérelt tehát engem, t. hitoktató ur, ismétlem, tanulmányom megírása közben: hanem a való állapotok feltüntetése abból a célból, hogy ez által is legalább egy szemernyivel hozzájáruljak annak kimutatásához, hogy elérkezett az ideje Homonnára nézve is annak, hogy a modern népnevelés-oktatás előmozdítására is tenni kell már valamit

En is azzal végzem Válaszom, a mivel a hitoktató ur:

Fiat iustitia!

De ám legyen is!

Réz László,
ev. ref. lelkész.

Az emberszeretetre való nevelés, a felekezetiesek közt való béke ápolása.

Irta és felelvasta a felső-körnek T. Terebesen 1899. máj. 4-én tartott gyűlésében Loykó Imre.
(Polyt. és vége.)

A társadalomnak hátráltató fékei közé tartoznak igen gyakran az osztály korlátok, melyek avult köntösüket levette most mintha újból tért hódítani kezdenének, de már újabb kiadásu divatos mezben; a társadalmat elválasztó azon korlátok közt legindokolatlanabb a felekezeties szerinti megkülönböztetés. — És a mennyiben annak a multak tapasztalataim okulva úgy társadalmi, mint államéleti szempontból ítélve, igen káros következményei lehetnek, kötelessége az iskolának itt is tölle és eszközeitől telhetőleg a rossz divatnak elébe vágni.

A felekezetiesek közti béke ápolásának legfőbb eszközét láttnám az igaz, benső és valódi istenfélelmen alapuló vallásos érzelme nevelésében; az iskola ne tanítsa a felekezetieseket egymástól megkülönböztető, egymásnak ellentmondó felekezeties értelemben vett vallásukat, hanem iparkodjék minden eszköz és mód felhasználásával a gyermek szívébe az igazi vallásos érzelmet csepegtetni, mert azon vallásosságra minden felekezetiesnek és minden embernek is szüksége van s az egyuttal minden felekezeties vallásának is kell, hogy kiinduló pontja s legfőbb célja legyen.

A gyermek a függés, alárendeltség, lekötelezettség érzelmeinek alapjával lépí át az iskola küszöbét s ezen érzelmeik képezik egyuttal az igazi vallásosságnak is az alapját. Mondhatjuk, a vallásosságra való nevelésnek alapmunkáját maga az anyatermészet kezdte meg. Azért

a vallásosságra való nevelés a felekezetek közti béke ápolásának a legtermészetesebb útja.

Az igazán vallásos ember nem gyűlöli más felekezeten levő embertársát, mert hiszen még a vallástalan is legfeljebb sajnálja. Az igazi vallásosságnak törvénye: „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat!” — s csak a felekezeti elfogultság törvénye lehet: „Köszönöm neked Uram, hogy nem vagyok olyan mint ama publikánus!”

Az ember benső lelki életében fontosabb az érzelem a tudásnál, a társadalmi együttélésnek is csak az érzelmi világ lehet a kapesa, a tudás azt csak kellemesebbé és kényelmesebbé teheti; azért a helyes nevelésnél az érzelmenek kell a tudást megelőzni, hiszen azt írja elő a természet rendje is, mely az érzelmei csiráját beoltotta az ember lelki világába akkor, midőn ott még az ismeretnek és tudásnak sem helye, sem alapja nincsen. Az érzelem az ember lelki tehetségeinek későbbi fejlődésénél megtisztíthatja s a kellő összhang javára megvilágosíthatja a tudást, de a túl erős tudás az érzelmet az elfogultság felé terelheti.

Az eddig elmondottak megtartása mellett bár tulzó és fölösleges, de az érzelmeinek a túl fejlett s a lelki összhangot veszélyeztető tudás feletti előnyeit bizonyító eljárás Franciaországnak azon intézkedése, hogy a gyermek a népiskolában a vallásosság érzelmére a felekezeti értelemben vett vallás tanításának kizárásával nevelendő.

A vallásos érzelem nem egyéb, mint egy gyűjtő pont, melyben mint a kör központjában az összes sugarak, úgy itt az összes érzelmei találkoznak; ezen központ körül csoportosuló érzelem sugarak közt azonban fényre és melegségre tehát hatásra nézve is legerősebb a szeretet sugara. A szeretet a vallásosságnak tápja, szeretet és vallásosság egymást feltételező egymástól el nem választható tényezők.

Azért, midőn a felekezetek közti békeápolásnak legüdvösebb eszközét a vallásosságra való nevelésben találom, azzal önkéntelenül a szeretet neveléséhez térünk vissza; hiszen az igazi vallásosság nevelésével is tulajdonképpen első sorban szeretni tanítunk, mert az igazi vallás maga az önzetlen szeretet.

Az elmondottakat röviden összefoglalva, azon eredményre jutunk, hogy e munka céljával kitűzött kettős téma végeredményében egy, a mennyiben mint az összehajló vonalak úgy ezek is egy közös pontban találkoznak. A szeretetre való neveléssel, midőn a gyermek szívét a felebarát és embertárs felé irányítjuk, egyúttal a vallásosságnak is teszünk szolgálatot, a vallásosság pedig legtermészetesebb záloga a felekezeti békének. Vagyis egy és ugyanazon eszközzel, egy és ugyanazon időben, az alkalom kellő kizsákmányolása és a módnak tapintatos s megfelelő felhasználása mellett, a témául kitűzött kettős célt érhetjük el: nevelhetünk emberszeretetre és vallásosságra úgy, hogy ez utóbbinak ápolásában a felekezeti közti béke is előtérüljön.

A legényei állami elemi iskolában f. hó 2-án tartott meg a gyermekek évről-évről a felekezeti különbség nélkül szép számmal megjelent közönség érdeklődése folytán, másrészt ama gyöngéd figyelem révén, hogy a vizsgálat színhelyét az ev. ref. templomot, erre az alkalomra szebbnél-szebb rózsákkal feldíszítették. Ott voltak az érdeklődők közt Dókus Ernő ur, mint az állami iskolai gondnokság elnöke s kedves neje ömlesztésük, a kik szeretetteljes gondozásban és nagybecsű figyelemben részesítik mindenkor a mi büszkeségünket: az állami iskolát. Ott volt továbbá Dókus László, mint vendég, emelve mindnyájan becses megjelenésükkel az ünnepség fényét. A vizsgálatra megjelent 46 iskolaköteles növendék, Kubásko Malvin h. tanítónő vezetése alatt a szabatosan előadott Himnusz elnevelésével kezdette meg szereplését s a vizsgálat tulajdonképpen az ezután elhangzott rövid elnöki megnyitó beszéd végzetével kezdődött. Jóllehet az iskolai tanítás, az évben kiütött tifusz-féle járvány miatt hatósági intézkedés folytán több hétig szünetelt: mégis a vizsgálat egészen jól sikerült s a növendékek képzettsége mindenkit meglepő, szép eredményt mutatott fel. A h. tanítónő-kisasszony ugyanis, a ki magasztos, de nehéz hivatása terén először működött most önállóan, derékül adta jelét hivatásának; mert a gyermekek határozott, értelmes s jó magyar kiejtéssel adott feleletei meggyőzték a hallgatóságot arról, hogy a tanításnál a tudás mellett nem hiányzó, a kellő szorgalom és buzgó törekvés sem, a minek következtében az iskolai év megvalósította közmegelegedésre a hozzáfűzött szép reményeket. Valóban megérdemli a szorgalmas, művelt lelki tanítónő, kinek szereplése itt ideiglenes volt s csupán erre az iskolai évre terjedt ki, hogy fellettes hatósága továbbra is alkalmazást adjon neki s a jól kiérdemelt figyelemben és pártfogásban részesítse őt. Az évről-évről tartott sikere

felett való örömeinek és meglekedésének elnökünk ömlesztésével meleg hangu záróbeszédében ékes, szép szavakkal adott kifejezést, hálás köszönetét nyilvánítván először is a magas kormány iránt, hogy Legénye községben az állami elemi iskolát felállítani kegyes volt s ez által a népoktatásnak itt biztos fundamentumot vetett és a mi legfőbb: a nem egészen magyarjku lakosság között a magyar beszédnek, a magyar szellemnek és műveltségnek fokozatos megerősödését biztosította. Azután köszönetet mondott ömlesztésének a szülőknek, a kik megérték immár a kor intő szavát s készséggel küldték gyermekeiket az iskolába. De kijutott az elismerő, dicsőítő szavakból a h. tanítónő-kisasszonynak is tanúsított hűségért, szorgalmáért s buzgó tevékenységéért. Végül ömlesztésük ezuttal is újabb jelt adtak nemes jó szívűségüknek s többször tapasztalt áldozatkészségüknek olyképp, hogy vizsgálat után pénzdíjazással díjazásával örvendeztettek meg a növendékeket. A közönség pedig meglekedéssel s hálás érzések közt távozt el, mindinkább erősebb hitet és bizalmat nyerve az állami iskolai intézmény áldásos volta iránt.

K. J.

A tokaji izraelita elemi iskola záróvizsgálatát jún. hó 25-én délután tartotta. Valóban gyönyörűsége volt hallgatni a növendékek hazafias szavatait és zamatos magyar nyelven adott kitűnő feleleteiket, a mikért méltán kiérdemelte első sorban a derék tanítóság úgy az iskolásoknak, mint az érdeklőt nagy közönségnek teljes meglekedését. A vizsgálat befejezésekor az iskola igazgatója, Lieberman Sámuel, tartott nagyszabású záróbeszédet.

Közigazgatás.

14/272. ig. sz. Zemplén-vármegyei gazd. egyesülettől. Pályázati hirdetmény.

A zemplén vármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmányának a 1. év június hó 15. napján tartott üléséből a 14/272. szám a'att kelt határozata értelmében az egyesületnél lemondás folytán megüresedő titkári állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás 1000 ft. törzsfizetéssel és 200 ft. lakbérlettel jár, javadalmaztatik. Kiküldetés-kalkulációval 4 ft. napi díj, 20 kr. kilométerpénz és II. osztályú vasuti jegy megtérítése van összekötve.

Felhívattak ennél fogva az ez n állást elnyerőni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a f. évi augusztus hó 15. napjáig az egyesület elnökéhez, Andrassy Sándor grófhhoz (Velejte Zemplén-vármegye) annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelemben nem fognak vétetni.

A kérvényhez csatolandó:

1. a magyar állampolgárságot igazoló okmány;
2. születési bizonyítvány;
3. gazdasági akadémia, vagy tanintézet végbizonyítványa;
4. gazdasági gyakorlatról szóló bizonyítvány;
5. a magyar nyelvben és fogalmazásban való teljes jártasságot igazoló okmány; előnyben részesülnek azok, a kik a tót és német nyelvet beszélik.

A titkári teendői: jegyzőkönyvek feliratok, átiratok, levelezések, szóval mindennemű fogalmazványok elkészítése; a Gazdasági Értesítő szerkesztése; a pénzügyi és kezelési könyvek vezetése és nyilvántartása. Egyáltalán teljesen az elnökség rendelkezése alatt áll az egyesületet érintő minden ügyben.

Magánmegbízásokat csak az elnökség jóvá hagyásának előleges kikérése mellett vállalhat el. A megválasztandó titkár egy évi próbaszolgálat után fog véglegesíteni. Ha a hivatalához kötött feladatok teljesítésére teljesen alkalmasnak bizonyul: alkalmaztatása költségteljes fel-évi felmondás mellett szünik meg, a próbaévből 3 hónap alatt.

Az állás az f. évi szeptemb. 1-én elfoglalandó. Sátoralja-Ujhelyben, 1899. június 20. án.

Az elnökség.

Utmutatás a szőlőmoly (Cochylis ambiguella) és szőlőilonca (Tortrix pilleriana) irtására.

(Folytatás és vége.)

III. Minthogy a szőlőmoly és a szőlőilonca az ország legtöbb részén ez idő szerint még csak szóróványosan fordulnak elő, legfőbb suly e két rovar hernyójának irtására fordítandó, egyrészt azért, mert az ilyen korban könnyen föltalálható s ugyancsak könnyen irtható is, s másrészt azért, mert ez az eljárás aránylag vére a legolcsóbb munkával, de egyúttal a legnagyobb sikerrel jár.

Addig, míg a moly hernyója (május elejétől június közepe tájáig) a fürtök élőködik s ott a megrágott szőlővirágzat részeiből készített gubóban él, nem kell egyebet tenni, mint kötözés alkalmával a tőke virágzat-fürtjeit egymásután

végig megnézni s a kis hernyó fészket leszedni. Minthogy pedig egyik-másik hernyófészket üres, azért nem kell a hernyót magát keresni, a mi hiábavaló időtöltéssel járna, hanem le kell szedni valamennyi gyanus fészket. Hogy a szedő munkások (legjobbák arra munkásnők) szedés közben a fürtöket ne igen rongálják, célszerű ha azok hernyó-csüptetővel vannak felszerelve. Ez a hernyó-csüptető pedig házilag készíthető, a mennyiben ahhoz csak 35-40 cm. hosszú és 3 milim. vastag átmérőjű nyers (nem izzított) drótdarab szükséges, a melyet közepe táján egyszer vagy kétszer karika alakjára kell hajítani de úgy, hogy a drót két vége, mint a nagy U betű két szára egymással egyközűen álljon. Az így készített csüptető két szarát azután kalapással laposra kell kalapálni s a szétkalapált hegyét reszelővel egyenesre igazítani. Hogy pedig a csüptető összeérő két lapos hegyével a hernyófészket jobban és biztosabban megfogni lehessen, jó, hogy ha ez a két hegye belülről éles, mely élesseget neki szintén a reszelő élével lehet adni.

E csüptetővel azután az egyes hernyófészkek a fürtök nagy sérelme nélkül szedhető ki és a hernyó vagy megsemmisíthető kézzel, vagy — a ki munkáit ellenőrizni akarja — szedheti azt fészkestől egy kis — vagy egy harmadnyira vízzel telt — edénybe (legjobban: övre kötött befőztes üvegbe). A munka eleinte, míg a munkások beleszédnek a kellő gyakorlatba, lassu, de azután szaporán halad. Hol nagy a fertőzés, ott tanácsos, hogy 8-10 munkás után egy megbízható felügyelő munkás menjen, ki a munkát ellenőrzi s a hanyag munkást az elhagyogatott hernyók felszedésre utasítja.

IV. Ugyanugy történjék a szőlőilonca (Tortrix pilleriana) nagyobb hernyójának szedése azzal, hogy miután ez a zöld hernyó igen fürgé és a levél érintése után fészkestől leggyakrabban hirtelen kiugrik, a munkás legyen figyelmes a hernyó ezen ugró tulajdonságára is. Minthogy ez a hernyó az egy kissé összesodrott levelekben él, legjobb az ilyen levélrészt egyszerűen letépni és a hernyót összenyomni E hernyó keresésénél figyelmeztetőül vizsgáljon a, hogy amely szőlőtőke levélzete igen meg van rágyva (olyan, mintha jég érte volna), ott június hó végéig bizonyára meg van a szőlőilonca hernyója is.

V. A szőlőmoly második nemzedéke a fürtöt bántja és pedig körülbelül július elejétől augusztus közepe tájáig, esetleg még szeptember elejéig: egyes példányok akadnak ilyenkor is. Itt is csak a kézzel való szedetés tanácsos és pedig úgy, hogy a hernyó-csüptetőt itt egy kis, de hosszú ágú olló helyettesíti: ezzel le kell vágni a fertőzött (rothadó) fürtrezt, hogy így azzal eltávolítsuk a hernyót s megakadályozzuk a fürt további rothadását. A levágott fürtrezt pedig egy mélyebb edénybe kell összegyűjteni s azután vagy forró vízben megsemmisíteni, vagy tárgyaléba fojtani.

VI. Minthogy pedig egyik-másik helyen a hernyók egy része mégis kikerülheti a szedő munkások kezét, s azok teléles végett már augusztus vége fele, vagy az időjáráshoz képest későbbben is a tőke alsó kérges részére, vagy a karókra húzódnak, szükséges, hogy a hernyó itt is irtassék. Ez történhetik ősszel és folytatásképpen tavasszal; ősszel a betakarásig, tavasszal a bontás és esetleg metszés után március végéig. Az irtás itt következőkép történjék. A munkás a tőke alsó részéről a kérget előbb kézzel lehántja és összeszedi; a tőkét azután kisebb drótkéffel ledörzsöli, hogy így az ott meghozódott hernyókat (s október közepe után) esetleg már a bábokat megsemmisítse. Minthogy azonban a hernyó a régebbi csapokba is behúzódhatik és ezek a csapok nem egykönnyen távolíthatók el: ezeket a csapokat úgy kell megtisztítani, hogy azok belebe egy hegyes dróttal, árral) a munkás egyszerűen beleszúr, s a rovart is megsemmisíti.

Ha pedig a karók igen repedések, vagy rajtuk m rad az illető fa kérge is, úgy megtisztítandók azok is; s jövőre nézve legcélszerűbb csak sima karót alkalmazni, s a régi kérges karókat fokozatosan ilyenekkel fölcserélni, mert nem ok nélkül való kifogás az, hogy a régi homoki, u. n. „gyalog szőlők”-ben, hol káro nem volt, nem volt szőlőmoly sem. Itt a hernyó telélsre mindig a tőke nyakára és régi csapok közé húzódott, de ezeket télire betakarták s akkor annyi pusztult el a hernyóból, hogy alig maradt belőle valami, azaz kártékonynya nem igen vált. Most azonban, hogy minden valamire való szőlőben van káro is, a molyhernyók azokban is telelnek át, ezekből fertőzik újból és egyre tömegesebben a fejlődő szőlőt. S ez oknál fogva tehát nagy figyelem fordítandó a karók tisztántartására még akkor is, ha azok simák. Vaskaró vagy drótmivel ilyen szempontból véve minden csetre a fakarónál jobb volna.

Ennyiből áll az összes irtóeljárás, a mely ez idő szerint gondosan és általánosan alkalmazva lehetővé teszi, hogy úgy a szőlőmoly, mint a szőlőilonca kártétele meggátoltassék.

A fertőzött virágzatnak és fürtöknek különféle anyagokkal való permetezése, a rajzó molyok ellen való tüzelés és lámpások alkalmazása eddig elé még nem adott ugyan teljesen kielégítő

eredményt, de kiegészítésül alkalmazásba vehetők azok is.

VII. A mi a permetezést illeti, az ehhez szükséges folyadék 3 kg puha fekete szappanból, 1 1/2 kgr. valódi pyrethrumból (dalmát, perza vagy montenegrói rovar-porból) és 10 lit. vízből oly formán készül, hogy a vízben előbb a szappant feloldjuk s aztán hozzá keverjük a pyrethrumport. Az így nyert folyadékot aztán még 90 liter tiszta vízzel kell felhígítani. Permetezéskor, a mely bármely permetező készülékkel hajtható végre, csak a fertőzött fűrtöt kell permetezni, a töké többi részeit nem kell bántani. Jó ha ilyenkor nem a permetező diót használjuk, hanem ha a folyadékot egyenes vékony sugár alakjában a fűrt fertőzött részére löveljük.

Nagy (peronospora) permetező helyett használhatunk kis kézi permetezőt is. Ujabbán a fenti permetező anyaghoz nem pyrethrum (rovar-) port, hanem körülbelül ugyanannyi mennyiségű (pontosan 1 1/2 liter) tiszta terpentín szeszt használunk. Az eredmény azzal is kielégítő.

VIII. A molyfogó lámpák molyrajzaskor és pedig április végén, május elején és másodsor június utolsó utolsó hetében és július első felében alkalmazhatók. A molyfogó lámpák egyszerű lámpásokból állanak, a melyek kívülről áttetsző, enyves felületű papírossal vannak bevonva: este a világosságnak neki röplő molyok neki mennek az enyves papírossal s odaragadnak. De olcsóbb és egyformán jó a következő mécses is. Egy karó hegyéhez, körülbelül féltöke magasságban, reszegezzünk kis asztalka formájára egy körülbelül 2 deciméter hosszú és széles deszkácskát. Erre helyezünk egy 4-5 krajcáros agyag tányért, a melybe vizet öntünk. E tányérba azután állítjuk a mécseset. Ez szintén egy 3-4 krajcáros kis pohárból áll, melyet félig égetni való olajjal megtöltünk és az utóbbiba teszünk az uszó kanócot. Egy egy kat. holdra kell ilyen mécsesből 6-8 darab. Minél több, annál jobb. Ezeket este, midőn már homályosodni kezd, meg kell gyújtani: a neki röplő molyok vagy a mécsesbe, vagy a mécses alján a tányér vizébe fulladnak. Minél olajosabb, piszkosabb a víz, annál jobb, s azért nem kell azt naponta fölrissíteni, hanem csak egyszerűen a belefult molyoktól és egyéb rovaroktól megtisztítani. Éjjel táján már elotható a mécses. Munka megtakarítás végett célszerű tehát, hogy a mécsesekbe csak annyi olajat öntsünk, a mennyi éppen éjfélig elég, hogy azután a mécses magától aludjék el.

E molylámpással vagy mécses-sel igen holdvilágos, zivataros-szeles, esős időben molyt nem igen lehet irtani, mert az akkor nem igen (csak élvétve) rajzik.

IX. A szőlőmoly és szőlőilonca irtására használják a rovarok rajzaskor a molylegyezőket is. Ehhez fiatal 18-10 éves, élénk és ügyes mozgású munkás kell. A molylegyező vékony, széles felületű fa- vagy vastag papíros lemezből (u. n. kéregpapírosból) készül, melyet kézzel jól megfogható nyélhez erősítünk.

E molylegyező egyik fele be van kenve ragadós anyaggal (glycerin, vagy lenmagolaj és megolvasztott kolofonium egyforma arányú keverékével). Az eljárás az, hogy a munkás egyik kezével megvergeti a töké, másikba tartva a legyezővel utána suhint a felzavart molyt, a mely a ragadós felülethez oda tapad. Ezen molyegyezőnek az a jó tulajdonsága van, hogy használható egész nap.

X. Ujabbán, állítólag igen jó sikerrel használják a szőlőmoly ellen a naftalinos olajat is. Ez akként készül, hogy tiszta olajba egy rész naftalint keverünk be és ebből az így nyert anyagból a varrógépek vagy egyéb hasonló szerzők kenéséhez használt kis olajozó kanna segítségével a szőlőmoly ismert fészkeire egyenként csepeztünk. Az olaj beleszivódik a fészkekbe, rájön a hernyóra és megfojtja azt. Ennek az eljárásnak jó sikere lehet, ha eltaláljuk, hogy mennyi olajat csepeztünk egy-egy szőlőmoly fészkeire (gubanc-ra), hogy az tényleg a hernyót megfojtja. Egy-két próba itt csakhamar megmutatja a kellő mértéket. Jó lehet ez az eljárás már az által is, hogy a munkás nem kénytelen a fűrtöt kézbe venni s így nem tesz kárt benne. De nagyon olajozni szintén nem szabad. Ez az eljárás természetesen csak első nemzedek ellen jó.

Összegezve a mondottakat, látjuk, hogy úgy a szőlőmoly mint a szőlőilonca, ellen sokféle-képen lehet küzdeni. Bizonyos, hogy minden eljárás ad jó sikert, de mindegyiknek az a főfeltétele, hogy azt alaposan és kitartással hajtsák végre. Felületes munka vagy a fertőzött szőlőterület csak egyik részének a kezelése eredményt nem ad.

Legjobb eredménye és általánosan jó hatása azonban csak akkor lesz meg a védekező eljárásnak, ha azt az érdekelt birtosok mindnyájan és egyöntetűen hajtják végre.

Az esetleg szükséges egyéb felvilágosítást ingyen és készségesen megadja az alulírott intézet (Budapest, V. kerület Nádor-utca 28 sz.)

Budapest, 1898. október hó végén.

M. kir. áll. Rovartani Állomás:

Ipari munka-kiállítás. A sátoralja-ujhelyi általános Ipartestület 1. évi augusztus hó 20-án, Szent-István napján, Sátoralja Ujhelyben segéd- és tanuló-munkakiállítást rendez. A legjobb és legszebb munkát kiállító segédek és tanulók jutalomdíjjal, kitüntetésben (disz oklevél) fognak részesíteni. A kiállítás színhelye: a »Bock« kert nagy terme lesz. A kiállítandó tárgyak július hó 15-ig az ipartestület hivatalos helyiségében bejelentendők. A kiállítást az ipartestület táncmulatsága követi.

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. évi május hó 31-én tartott üléséből.

257/10625. sz. Olvasott a földmivelésügyi m. kir. minister ó nagyméltóságának 26046. sz. intézkedése, melylyel az 1881. évi XLIV., valamint 1890. évi XIII. t.-c. értelmében a mezőgazdasági szeszgyárak részére kormányhatóságilag megadott állami kedvezményeknek a folyó 1899. év folyamán való érvényesítése tárgyában a m. kir. pénzügyminisztérium által kibocsájtott körrendelet a szesztermelőknek tudomására való hozatala végett megküldi.

A körrendelet a közönség tájékoztatása végett a »Zemplén« hivatalos lapban közzé tétetik a járások fűszolgabírái és S.-A.-Ujhely rendezett város polgármestere pedig utasítanak, a körrendelet másolatának kiadása mellett, hogy az abban foglaltakat az érdekelt szesztermelőknek megfelelő módon hozzák tudomásukra.

Kmf.

Jegyzette:
Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat

A m. kir. pénzügyminisztériumtól 24800 sz. Körendelet valamennyi m. kir. pénzügyigazgató sághoz (a fő és székvárosi m. kir. pénzügyigazgató sághoz kivételével) és a fő és székvárosi m. kir. adófelügyelő helyettesekhez. A földmivelésügyi és a kereskedelemügyi m. kir. minister urakkal egyetértőleg az 1898. évi április hó 3-án 25418. sz. alatt kiadott körrendelettel kapcsolatban felhatalmazom a címet, hogy az 1881. évi XLIV., valamint az 1890. évi XIII. t.-c. alapján a működési kerületében levő mezőgazdasági szeszgyárak részére kormányhatóságilag engedélyeztet, azokat az állami kedvezményeket, melyeknek hatálya, kormányhatósági rendelettel, avagy a fentebb említett körrendelet értelmében (cim) által 1898. év végéig meghosszabbított, ugyszintén az 1890. évi XIII. t.-c. cikkben meghatározott kormányhatósági rendelettel eredetileg már 1898. év végéig engedélyezett állami kedvezményeket a szóban levő kedvezmények kormányhatósági engedélyezésénél, a további kedvezményezést illetőleg, a gyár berendezésére vonatkozó kikötés kinek azonban megfelelő figyelembe vételével az alábbi feltételek fennforgása esetében a saját hatáskörében hivatalból, vagyis tekintet nélkül arra, adotta-e be kérvényt az iránt, vagy nem, az 1899. év végéig még meghosszabbítható. Jelen felhatalmazom alapján a szóban levő állami kedvezményeket a (cim) csak akkor hosszabbíthatja meg: 1. ha a mezőgazdasági jelleg az 1898/99. termelési időszakra is elismertetik, illetőleg elismertetik. 2. ha a szesz főzetulajdonosának, vagy bérelőjének, az illető kormányhatósági rendeletben megnevezett személyében változás nem állott be. 3. ha nem fér kétség ahoz hogy az illető szeszgyár, az eredetileg engedélyezett állami kedvezményeket, mely naptól kezdve mely napig élvezte és végül; 4. ha a kedvezményeknek 1899. év végéig való meghosszabbítása folytán a kedvezmények őszi időtartama, az 1890. évi XIII. t. c. §. 3. §-ában megszabott tizenöt (15) évi maximumot meg nem haladja. Minden más esetben az eddigi törvényes gyakorlat lesz irányadó, vagyis a kedvezmények a felek részéről a földmivelésügyi minister urnál kérelmezendők. A most nevezett minister urhoz utasítandók az érdekelték akkor is, ha a (cim) részéről a fentiek értelmében 1899. év végéig meghosszabbított kedvezmények lejáratával, további kedvezményezésért esetleg a (cimhez) fordulnának. A fentiekhez képest a (cim) részéről az 1899. év végéig meghosszabbított illetőleg érvényesített állami kedvezményekről, az érdekelték ezuttal is végzésileg értesítendők az 1897. évi 10570. szám alatt kelt körrendelettel leadott minta szerinti kimutatás pedig, az eddig kívánt négy példány helyett ezuttal hat (6) példányban teljes pontossággal kitöltve terjesztendő, késelem nélkül, ide fel. A mennyiben pedig a jelen körrendelet alapján a (cim) részéről intézkedés szükségére nem forgott fenn, nemleges jelentés teendő. Végül ez uttal is annak a várakozásomnak adok kifejezést, hogy a (cim) a jelen felhatalmazásom alapján, is mert úgy körben a legnagyobb pontossággal és körültekintéssel fog eljárni. Budapesten, 1899. évi március 27-én. A minister kelyett (olvashatlan aláírás) államtitkár.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. évi május hó 31-én tartott üléséből.

249/10997. Olvasott a belügyi m. kir. minister ó nagyméltóságának 29913 számú körrendelete a postahivatallal nem bíró községekbe szülő levelek és értéküldeményeknek mikénti kezelése tárgyában.

A körrendelet a tiz járás fűszolgabírójának, járásuk községeinek tudomására való hozatala s a megfelelő intézkedések megtétele végett másolatban kiadatik, a közönség tájékozása végett pedig a »Zemplén« hivatalos lapba közzététetik.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat.

M. Kir. belügyminister 29913/IV-a. sz. Körendelet valamennyi vármegyei törvényhatóságnak. Az 1875. évi október hó 13-án 49783 sz. a. kibocsájtott, itteni rendelettel a postahivatallal nem bíró községek kötelezve vannak, hogy hivatalos leveleiket és értéküldeményeiket az e végből alkalmazandó küldöncök által, a postahivatallal elhozassák, illetőleg oda elszállítsák. — Minthogy az érvényben levő postahivatal saját közgeivel csak a székhelyen lakó felek küldeményeit kézbesíteti, ellenben a székhelyen kívül lakó címzettek leveleinek a postáról való elhozatala iránt saját maguk tartoznak gondoskodni: ennél fogva azon cél elérése végett, hogy a postai intézmény előnyeiben a postával nem bíró községek lakosai is részesüljenek, legcélszerűbbnek az mutatkozik, hogy az ilyen községekben a magánlevelek közvetítését a községek eszközöljék, a mit az ilyen községek minden nagyobb megterhelhetés nélkül annyival is inkább megtehetnek, mert a kezdetben hivatkozott rendelettel a községek saját hivatalos leveleinek a postahivataltól való elhozatalára és oda való elvitelére s evégből küldöncök alkalmazására már különben is kötelezve vannak. — Ehhez képest a kereskedelemügyi minister úrral egyetértőleg a következőket rendelem. 1. §. Minden nagyközség, továbbá minden körjegyzői székhelyt képező kis község, melyben postahivatal nincsen, köteles azon postahivatallal, melynek forgalmi köréhez beosztva, a község, illetőleg a körjegyzői csoporthoz tartozó községek lakosai számára érkezett, vagy azok által feladott közönséges és ajánlott leveleket, levelezőlapokat, hírapokat, áruminta és nyomtatvány küldeményeket: továbbá a könyvelt küldeményekről szóló értesítőt és nyugtákat, valamint feladóvevényeket a mennyiben azok átvételéről vagy feladásáról az illetők önmaguk külön nem gondoskodnak, hetenként legalább háromszor azon postaküldöncel, ki a hivatalos levelek továbbításával megbízva van, elhozatni, illetőleg a postahivatalhoz elszállítani. — 2. §. A küldönc az értéküldeményeket, csomagokat, pénzösszegeket, utalvány-, utánvételi- és megbízási pénzüsszegeket is elviszi a postára, illetve onnan elhozza, ha ezzel őt a magánfelek saját veszélyükre megbízzák. — 3. §. Olyan postai szállítmányok közvetítésére, melyek a posta-táskában el nem férnek, a községi postaküldönc nem kötelezhető. — 4. §. A postai szállítás céljaira minden nagyközség, illetőleg körjegyzői szövetkezet egy oly tászkát tartozik beszerezni, mely két kulccsal zárható s mely kulcsok egyike az illető postahivatal, másika pedig a községi vagy körjegyzői, vagy az előjárásának a postakezeléssel megbízott egyik tagjánál őrzendő meg. (Ilyen postatáskák 11 ft, 30 kr-ért az orsz. posta távirda gazdasági hivatalánál szerezhetők be) — 5. §. Lehetőleg minden községben a község-hivatalnak alkalmas és könnyen hozzá férhető helyen közhasználatra levélgyűjtő-szekrény állítandó fel. Ilyen levélgyűjtő szekrény két kulccsal 5 forintért az országos posta és távirda gazdasági hivatalánál szerezhető be. — Az a község, mely ily gyűjtőszekrényt nem tart képviselőtestületi határozattal tartozik gondoskodni arról, hogy a magánlevelek, melyik előjárásági tag által, a nap melyik szakában és órájában vétessenek át. — 6. §. A községi, illetőleg körjegyzői esetleg az előjárásának a postakezeléssel megbízott tagja köteles a hivatalos levelek elküldése alkalmával, a levélgyűjtő-szekrényben összegyűlt leveleket abból kiszedni s tartozik azokat a neki átadott, illetőleg a többi községekbe beérkeztetett és további-hivatalos- és magánlevelekkel, ugyszintén a felek által feladásra hozott ajánlott levelekkel, csomagokkal, utalványokkal, s hozzátartozó pénzüsszegekkel, valamint a küldeményekkel, elhozatal végett aláírva átadott értesítővel és nyugtákkal együtt az ugynevezett »küldönc-postakönyv«-be bejegyezni. ennek megtörténte után a »küldönc-postakönyv«-et a küldöncel együtt a jegyzet rovatban aláírni, végre köteles a postakezelő az összes postaküldeményt a küldendő pénzüsszeggel, ugyszintén a községbe kiküldött postai értesítő és nyugtákról szóló nyilvántartással, végre a kézbesíthetetlen levelekkel, hírlapokkal stb. együtt a postatáskába a küldönc és az illető községi bíró jelenlétében elhelyezni és azt gondosan bezárni. — 7. §. A postaküldönc a posta-nyagnak ugy a községben

mint a postahivatalnál való átvételénél győződjék meg arról, hogy a küldönc-postakönyvbe bejegyzett küldemények és pénzüsszegek tényleg megvannak-e? mert a küldönc az átvett postaküldeményekért és pénzüsszegekért felelős — 8. §. Tilos a postaküldöncnek úgy a postára menet, mint jövet korcsmába bemenni vagy bárhová betérni és idegen egyéneknek az általa szállított anyagról felvilágosítást adni. 9. §. A postaküldönc visszaérkezése után a községi posta kezelő, a postaküldönc, továbbá az illető községi bíró jelenlétében a posta-küldeményeket és netáni pénzüsszegeket a postatáskából kiveszi, az érkezett anyagnak a küldönc postakönyvvel történt egybevetése után ezen könyv jegyzett rovatában az átvételt aláírásával elismeri és a küldeményeket közzétegyenként osztályozza: a) a helybelieket, még pedig a hivatalosokat az azok átvételére illetékes községi közegeknek, a magánosokét a szerint, hogy tart-e a község külön kézbesítőt, vagy sem, a kézbesítőnek átadja, avagy magánál őrizetben tartja b) a nem helybelieket, vagyis a körösport többi kis községi részére érkezett hivatalos és magán küldeményeket pedig továbbítás végett ezen közegeknek adja át, ki a körösportban a körjegyzőség és a többi kis községek között a hivatalos levelek közvetítésére van hivatva 5. §. Azt, hogy a községek tartsanak-e oly külön közeget, ki a magán postai küldeményeket a címzett részére kézbesíti, a községek maguk határozzák el. Azon esetben, ha ily kézbesítő állás nem rendszeresítettik, tartozik a község közhírré tenni a napnak azon szakát és óráját, melyben a lakosok a számukra netalán érkezett küldemények átvétele végett a községi postakezelőnél jelentkezhetnek. 11. §. Kézbesítési díj az egyes-ktől a közönséges és ajánlott levélpósta küldemények után a kézbesítő állás rendszeresítése esetében sem szedhető. Ellenben a községi postaküldönc, ha öt egyesek a 2. §-ban említett értékes küldemények és pénzüsszegek elvitelével illetve elhozatalával megbízzák, a küldemények után (utalványoknál és) darabonként 2 kr. közvetítési díjra tarthatnak igényt. 12. §. Költségkímélés tekintetéből két, vagy több község, továbbá két körjegyzőség is közösen tarthat egy postaküldöncöt. 13. §. A posta szavatossága a postai küldeményeknek a községi postaküldönc részére történt kiszolgáltatásával megszűnik, illetőleg a könyvelt küldeményekért és készpénz összegekért a posta szavatossága a feladásnál csak azon perctől kezdődik, amidőn a feladóvevény kiadott, a leadásnál pedig csak addig tart, míg a könyvelt küldeményről vagy utalványról szóló címzett által aláírt értesítő és nyugtató, illetve a nyugtató utalványlap bevonatott. 14. §. A községet a 2. §-ban érintett magán postai szállítványok és pénzüsszegek kezeléséből szavatosság nem terheli. — 15. §. A községi postakezelő mulasztásai és visszaélései feyelemi uton toroltnak meg. — 16. §. A községi postakezelő eljárása a községekben évenként tartatni szokott vizsgálatnál a járási főszolgabíró által megvizsgálandó. — 17. §. A községi postakezelő köteles a községi posta küldönc működését ellenőrizni minden a küldönc ellen felmerült panaszt bejelenteni. — 18. §. A küldönc postakönyv-ét és a nyilvántartás című füzetet a községnek az illető postahivatal díjtalanul szolgáltatja ki, — 19. §. A községeknek e téren felmerült költségei a költségelőirányzatnak az 1886. évi XXII. t. c. 130. §. második kikezdésében érintett kiadási csoportja terhére veendő fel. Budapest. 1899. évi április hó 20. án Széll s. k.

3534. I/99. sz. A tokaji j. főszolgabírájától.
Pályázati Hirdetmény.

Tokaj nagyközségben ujonnan rendszerezett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok: A segédjegyző javadalmazása áll a községtől évi 400 ft fizetés, továbbá, mint kinevezendő anyakönyvvezető helyettes 200 ft évi államségélyt is élvez.

Felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. c. 6. §-ában előirt képesítésük és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzájárulással a község felé, mint kinevezendő anyakönyvvezető helyettes 200 ft évi államségélyt is élvez.

A választás folyó évi július hó 15-én reggeli 9 órakor Tokaj város házában tartatik meg. Tokaj, 1899. évi június hó 30.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

1843. sz. T. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.
Felhívás.

A Szabó Mihály dr. alsó fehérmegyei kir. tanfelügyelő által szerkesztett „Tanítók jogai és kötelességei” című könyv 2-ik kiadásának megjelenése után kibocsátott mintegy 300 új közzelvetet a tanügyi adminisztrációt oly gyökeresen átalakította, hogy a jelzett mű korábbi kiadásai már clavultak, s így az új 3-ik kiadás beszerzése azokra nézve is elkerülhetetlen szükségét képezi, kik az előző kiadások birtokában vannak.

Felhívom azért a t. tanító urakat, hogy a

szóban levő könyv legújabb kiadását, mint a népoktatási törvényekben biztos tájékoztatót, saját érdekében minél számosabban megszerezni igyekezzenek.

A könyv ára 2 ft 60 kr. s megrendelhető hivatalomban és a szerzőnél.

S., A. Ujhely, 1899. júl. 6.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő

1844/I. 99. A szerencsi j. főszolgabírájától.
Körösvény.

Kesznyéten község ökörgulyájába folyó hó 2-ikán egy darab 3 éves kékes szőrű, fennálló szarvu, orrán sütés bal farán B. P. bélyegű ökörtinó tévedt s a községi gulyás által gondoztatik. Felhivatik tehát tulajdonosa, hogy kellő igazolás mellett, Sajó-Kesznyéten község előjáróságánál átveheti; ha azonban tulajdonosa nem jelentkeznék az 1894. évi XII-ik t. c. 105. §-a értelmében a körözés megjelenésétől számított 8 nap alatt, kellő közhírrététel után nyilvános árverésen el fog adatni.

Szerencs, 1899. július hó 6-ikán
Malonyay Tamás, tb. szolgabíró.

523/IV.99 sz. A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.
Körösvény.

Szent-Györgyi István s.-a.-ujhelyi lakos tulajdonát képező 2 1/2 hónapos, kávébarna színű, vizsla-kölyök kankutyáját folyó évi július hó 5-én a déli órákban, saját lakásáról ismeretlen tettes ellopta.

Köröztetése elrendeltetik, azzal, hogy a tettes kipuholásáról hivatalom értesítendő leszén. S.-A.-Ujhely, 1899. július 7.

Horváth István, szolgabíró.

3900 ki/99. A bodrogközi j. főszolgabírájától.
Körösvény.

Folyó évi június hó 22-én 1 drb. 9—12 éves pej kanca, (hátsó bal lába gatyó) találtatott Lelész községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazol tulajdonosa felhivatik, hogy azon körösvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község bírájánál, annál is inkább jelentkezzen, mert ellencsetben a ló mint gazdátlan jóság, az 1894. évi XII. t. c. §-a értelmében el fog árvereztetni.

K.-Helmeccz, 1899. évi július hó 1-én.

br. Fischer, szolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	július 9. Anatólia.
Hétfőn,	július 10. Amália.
Kedden,	július 11. Pius.
Szerdán,	július 12. Gualb. J.
Csütörtökön,	július 13. Jenő.
Pénteken,	július 14. Bonavent.
Szombaton,	július 15. Kárm. B.-A.

Nyilt-tér.)*

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Beregmege).

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénásvat, ellenben sok szénasavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kötő hatása a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós valadékok esetén, tüdővészesekeknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” megbe csülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénasavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál a kő- és homokképződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit” forrásnak a hozzá hasonló ösz szétételű gyógyvizek fölé.

Mint ivóvíz

kiváló óvszernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvíznagykereskedés

— es. és kir. udvari szállító —

BUDAPESTEN.

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN, FÜSZKERESKEDÉS-
DÉSBEN ÉS VENDÉGLŐBEN.

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő postája.

B. Sz. Z. urnak — Ungvár. Az ügyvel lapunk mai számában foglalkozni, térbeli, de meg ténybeli okok miatt is lehetetlen volt.

P. M. urnak — T. Füred. Aug. 6-ára kérem az első közleményt. Jó üdülést!

J. S. urnak — Beregszász. A velencei utleirást megkaptam. Szellemes írójának, addig is még én lehetném, add át helyettem legszivesebb köszönetemet. Közlését kezdem a jövő számban.

P. N. — Páris. 14. Rue des Saints Peres. Szives figyelmeért köszönetünk. Esetről esetre értékesítjük.

M. M. urnak — Lasztonér. Kívánsága szerint a levelet pénteken utnak indítottuk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Énlert Gyula.

Hirdetések.

Eladó minden elfogadható ár mellett az udvaromon fekvő több rendbeli építkezési álványfák különböző hosszúságban, különböző méretű álványdeszkák és kecskelábak, vasgerendák, vasesövek, egy építkezési szivattyu. Értekezhetni lehet:

Csipkés Agoston,

feladási pénztárnokkal a vasutnál.

Hirdetmény.

A homonnai izr. hitközség egy új hitfelekezeti fürdőnek felépítését elhatározta.

A kőműves és ács munka kivételével az 1899. évi július hó 23-ik napjának d. u. 3 órájáig a homonnai izr. hitközség tanácstermében ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdetik.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a homonnai izr. hitközség előjáróságánál bár mikor megtekinthetők.

Homonnán, 1899. évi július 7-én.

Dr. Kelemen Armin,

bizottsági elnök.

Tk. 566/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A király-helmecci kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közzirre teszi, hogy Laczkó Ferencz végrehajtónak Loy János végrehajtást szenvedett elleni 320 ft tőkekövetelés és járulékal iránti ügyében, a kir.-helmecci kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság területén levő Kaponya község határában fekvő és a kaponyai 8. számú tjkben (51—52), 58. hr. sz. a. foglalt ingatlanoknak végrehajtást szenvedett Loy János nevén 19/20-ad részére 527 forint 25 krban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1899. évi július hó 22. napjának d. e. 10 órákor Kaponya község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át, készpénzben vagy másfélszállányi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Király-Helmecczen, a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi április hó 13. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

Tk. 5286/98. sz.

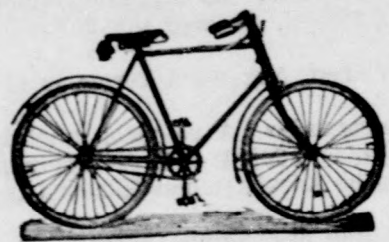
Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecci kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közzirre teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Eszenyi Mihály és társai végrehajtást szenvedett elleni 11 forint tőkekövetelés és járulékal iránti ügyében, a kir.-helmecci kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság területén levő Kis-Géres község határában fekvő és a kis-géresi 103. számú tjkben 2606, 2982. hr. sz. alatt foglalt és felerészben adós Eszenyi Mihály Eszenyi Ferencz, Eszenyi Borbála, Eszenyi András, Eszenyi János, valamint Eszenyi János adós jogán Lukács István másik felerészben nem adós Blaskó Borbála, Erzsébet, Julianna, Éva, Zsófia nevén álló ingatlanokra a végrehajtási törvény 156. §-a alapján a C. 10. sorszám alatt özv. Blaskó Andrásné szül. Illés Julianna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épentartásával egészben 120 forintban; — 2. a kis-géresi 256. sz. tjkben 104. 330, 453, 726, 877, 1091, 1211, 1310, 1344, 1606, 2208. hr. szám alatt foglalt és adós Eszenyi Mihály, Eszenyi Ferencz, Eszenyi Borbála, Eszenyi András, Eszenyi János, valamint adós Eszenyi János jogutódja Lukács István nevén álló ingatlanokra 200 forintban; — 3. a kis-géresi 256. sz. tjkben 1909. hr. szám a. foglalt és adós Eszenyi Mihály, Ferencz, Borbála, András, János, és adós Eszenyi János jogutódja Lukács István nevén álló pinzére 10 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1899. évi július hó 19-ik napjának délelőtti 10 órákor Kis-Géres község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfélszállányi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Király-Helmecczen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi március hó 1. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

KORNSTEIN IGNÁCZ

S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és

„Helical Premier“

kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dunlap-féle köpeny gummi és légtömlők.

Mindenemü **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta áruk** dusan felszerelt raktára.

Oliva, repeze, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s Tovatte gépsziradék.

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román cement, kátrány- és asphalt, tedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket s lokomobilokat**, egy használt hibátlan **kazánt.**

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

Elsőrangú biztosító társaság

a megye és vidéke részére vezértügynökséget és ügynökségeket szervez.

Ajánlkozók sziveskedjenek ajánlataikat „Jövedelem“ jellige alatt Fischer J. D. hirdetési irodájába Budapestre Zsibárus-uteza 7. küldeni.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyítiszta és zsírmentes készítmény a

MARGITCRÉME.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pürsenést, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczsint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arczot naponként Margit-Crémével masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczsintatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Óvszer a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható. Nagy tégely 1 fnt, kicsi 50 kr.

Margit-hűgypor 60 kr Margit-szappan 35 kr. Margit-fogpép (Zahnpaste) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti színt adja vissza 1 fnt. Hajszőkítő bármily haját arczszőkítőre fest 50 kr. és 1 fnt.

Tanochinin pomade legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvái Bohus hajszepedró dőlczeg, szép bajusz nevelésre 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-uteza 12

Bel- és külhoni gyógyszerészi és higienikus különlegességek, kötszerek, toilette cikkek rahtára. Telefon 111. szám.

Főraktár: **Widder Gyula és Kádár Gyula** gyógyszerüzében.

Raktár minden gyógyszerárban. 3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

Tk. 5297/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Prisztás Antalné született Lupes Anna végrehajtást szenvedett elleni 90 forint 44 krajczár tökekövetelés és járuléki iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén lévő Kir.-Helmezi község batarában fekvő és a kir.-helmezi 195. sz. tjkvben 255. hr. számú 100 ö. i. szám alatt foglalt házias belsőségnek végrehajtást szenvedett Prisztás Andrásné szül. Lupes Anna nevében álló 1/2-ad részére 107. forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1899. évi július hó 21. napjának délelőtti 10 órakor Kir.-Helmezi város házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adani.

Árverelni szándékozzák tartoznak ez ingatlan kikiáltási árának 10% -át készpénzben, vagy má-féllányi értékű óvadék-képes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kikiáltóknak átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi március hó 1-én.

Dancs György, kir. aljbíró.

320/1899. vejr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1898. V. II. 125, 948. és V. II. 5/1. sz. végzése következtében Dobozy Kálmán, Dr. Gärtner Samu és Dr. Gerő Izor ügyvéd által képviselt Kiss Pongrácz, Aufrecht és Goldschmidt javára Dr. Szirmay István helybeli lakos ellen 50 forint, 60 frt és 8 forint 50 kr. s jtr. erejéig, 1899. évi február hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 542 frtra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. II. 5/6. számú végzése folytán 8 fnt 50 kr., 50 fnt és 60 fnt tökekövetelés ennek 1896. évi április hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 51 fnt 49 krban bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközölésére 1899. évi július hó 17. napjának d. e. 10 órája határidőül kitiizetik és ahhoz a venni szándékozzók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet igénynek, becsáron alul is el fognak adani.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek avára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi június hó 14. napján.

Tomasovszky Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Az 1897. évi I-ső törvényezikk 3. §. alapján Sztropkón marhasó áruda kezelésére ezen-nel pályázat nyittatik, melyre zárt írásbeli ajánlatok a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatósághoz 1899. évi július hó 20-án d. e. 9 óráig nyujtandók be.

Az engedélyes sóarus köteles az árusításra megkivántató marhasót a homonnai m. kir. sőhivatalnál készpénzért beszerezni s azt saját költségen az áruda helyére szállítani.

A heti sómennyiség a felállítandó sóarudánál 2000 klggrammban van megállapítva.

A legkisebb mennyiség mely egy vedőnek egyszerre eladatik öt (5) kilogramot tesz.

A sóarus a markasóért a homonnai sőhivatalnál métermázsánként 12 kor. 14 fillért fizet.

A benyujtandó ajánlat arra terjedjen ki, hogy ajánlattevő mily áron fogja a marhasót a vedőfeleknek elárusítani.

A pályázók egy koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatokat a fent megjelölt határidőig a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél tartoznak átadni. Az ajánlathoz csatolandó még a magyar állampolgárságot, erkölcsi és vagyoni állapotot, nemkülönben a nagykorúságot igazoló bizonyítvány.

Az ajánlatok, melyek a fentemlített kellekkel nem birnak vagy homályosan szerkesztvők vagy más ajánlattevő ajánlatára hivatkoznak, figyelembe vétetni nem fognak.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-A.-Ujhely, 1899. június hó 28.

Talapkovics Vazul s. k.,

kir. tanácsos, (m. kir. pénzügyigazgato.

MIHALOVITS-féle

Arczszépítő

kenőcs.

A Harmat-Crème a legjobb arczszépítő s kézbor-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.

A Harmat-Crème sem olmo-, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatása.

A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.

A Harmat Crème nem teszi fényessé az arczot s fehértli a bőrt.

A Harmat-Crème kiváló jó hatása mindennemü bőrbajoknál; pattanások s mitesserek (bőratkák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.

A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habsterü, jó illatu arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona

A Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy szerésznél Debreczenben.

Főraktár S.-A.-Ujhelyben:

Widder Gyula gyógyszerész urnál.

Gőzcséplők és egyéb gazdasági gépek megrendelhetők a lenti cégénél.

Ugyanott jutányos áron beszerezhető a legjobb minőségü gépolajok, vízhatlan ponyvák, gépszijak.

Az Umrath és társai gépgyárosoknak, valamint

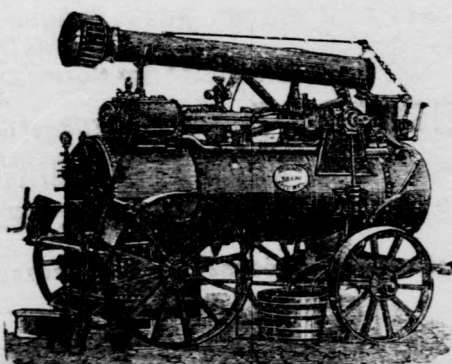
az „Eperjesi Népbank“

cserépkályha gyárnak

bizományi raktára.

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományüzlet.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tagszagatásnál és meghülesknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 fnt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társai, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT

KORNSTEIN IGNÁCZ

S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és

„Helical Premier“ kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dunlap-féle köpenygyummi és légtömítők.

Mindenemű **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta áruk** dusan felszerelt raktára.

Oliva, repce, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s Tovatte gépsziradék.

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román cement, kátrány- és asfalt, tedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket s lokomobilokat**, egy használt hibátlan **kazánt**.

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

Elsőrangú biztosító társaság

a megye és vidéke részére vezérügynökséget és ügynökségeket szervez.

Ajánlkozók sziveskedjenek ajánlataikat „Jövedelem“ jellige alatt Fischer J. D. hirdetési irodájába Budapestre Zsibárus-uteza 7. küldeni.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyírt és zsírmintes készítmény a

MARGIT-CRÉME.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szepölöt, májfoltot, pürrenést, pattanást, bőrtakat (mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczsínzt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arczot naponként Margit-Crémmel masszírozzuk, nemcsak a szepölök, májfoltok és egyéb arczsínztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak.

Ovszer a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hőlgypor 60 kr Margit-szappan 35 kr. Margit-fogpép (Zahnpasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti színt adja vissza 1 frt. Hajszókító bármily hajra arnyozókére fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochin pomade legjobb hajapoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus hajszepedő délezeg, szép hajusz nevelésre 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-uteza 12

Bel- és külső gyógyyszerészi és higienikus különlegességek, kötszerek, tolette cikkek raktára. Telefon 111. szám.

Főraktár: **Widder Gyula és Kádár Gyula** gyógyszerüzében.

Raktár minden gyógyszerüzében. 3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

Tk. 5297/1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Prisztás Antalné született Lupes Anna végrehajtást szenvedett elleni 90 forint 44 krajczár tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság területén lévő Kir.-Helmezi község határában fekvő és a kir.-helmezi 195. sz. tkjvben 255. hr. számú 100 ö. i. szám alatt foglalt házasság belsegnek végrehajtást szenvedett Prisztás Andrásné szül. Lupes Anna nevében álló 1/3-ad részére 107. forintban ezennel megállapított kiküiltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1899. évi július hó 21. napjának délelőtti 10 órakor Kir.-Helmezi város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküiltási áron alól is el fognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan kiküiltási árának 10% -át készpénzben, vagy má-félszázéki értékű óvadék-képes értékpapirokban a kiküiltott kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküiltottnak átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi márczius hó 1-én.

Dancs György, kir. aljbíró.

320/1899. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1898. V. II. 125, 948. és V. II. 5/1. sz. végzése következtében Dobozy Kálmán, Dr. Gärtner Samu és Dr. Gerő Izor ügyvéd által képviselt Kiss Pongráz, Aufrecht és Goldschmidt javára Dr. Szirmay István helybeli lakos ellen 50 forint, 60 fr és 8 forint 50 kr. s jir. erejéig, 1899. évi február hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 542 frta becslött házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1899. évi V. II. 5/6. számú végzése folytán 8 frt 50 kr., 50 frt és 60 frt tőkekövetelés ennek 1896. évi április hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 51 frt 49 krban bírói íg már megállapított költségei erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközökre 1899. évi július hó 17. napjának d. e. 10 órája határidőül kitéuztik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek avára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi június hó 14. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Az 1897. évi I-ső törvényezikk 3. §. alapján Sztropkón marhasó áruda kezelésére ezenel pályázat nyittatik, melyre zárt írásbeli ajánlatok a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatósághoz **1899. évi július hó 20-án** d. e. 9 óráig nyujtandók be.

Az engedélyes sóarus köteles az árusításra megkivántató marhasót a homonnai m. kir. sóhivatalnál készpénzért beszerezni s azt saját **költségén az áruda helyére szállítani.**

A heti sómennyiség a felállítandó sóarudánál 2000 klggrammban van megállapítva.

A legkisebb mennyiség mely egy vevőnek egyszerre eladatik öt (5) kilogramot tesz.

A sóarus a markasóért a homonnai sóhivatalnál métermázsánként 12 kor. 14 fillért fizet.

A benyujtandó ajánlat arra terjedjen ki, hogy ajánlattevő mily áron fogja a marhasót a vevőfeleknek elárusítani.

A pályázók egy koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatokat a fent megjelölt határidőig a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél tartoznak átadni. Az ajánlat hoz esatolandó még a magyar állampolgárságot, erkölcsi és vagyoni állapotot, nemkülönbén a nagykorúságot igazoló bizonyítványt.

Az ajánlatok, melyek a fentemlített kellekkel nem bírnak vagy homályosan szerkesztve **vagy más ajánlattevő ajánlatára hivatkoznak, figyelembe vétetni nem fognak.**

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-A.-Ujhely, 1899. június hó 28.

Talapkovics Vazul s. k.,

kir. tanácsos, (m. kir. pénzügyigazgató).

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arczszépítő

kenőcs.

A Harmat-Créme a legjobb arczszépítő s kézbor-ápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.

A Harmat-Créme sem olmo, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.

A Harmat-Créme nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.

A Harmat-Créme nem teszi fényessé az arczot s fehérti a bőrt.

A Harmat-Créme kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (böratkák) elmulasztására, napégette s szélkíufjta arcznál, s kéznél.

A Harmat-Créme teljesen zsirtalan, habszerű, jó illatu arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona

A Harmat Szappan, mely a Créme hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy szerésznél Debreczenben.

Főraktár S.-A.-Ujhelyben:

Vidder Gyula gyógyszerész urnál.

Gőzcséplők és egyéb gazdasági gépek megrendelhetők a lenti czégnél.

Ugyanott jutányos áron beszerezhető a legjobb minőségű gépolajok, vízhatlan ponyvák, gépszijak.

Az Umrath és társai gépgyárosoknak, valamint

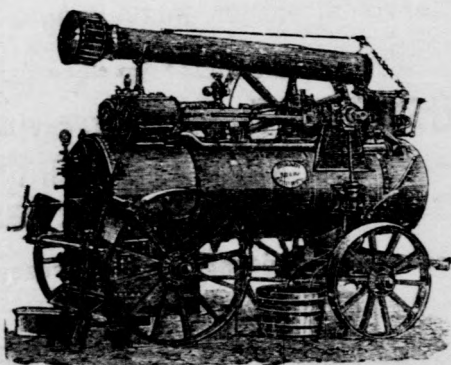
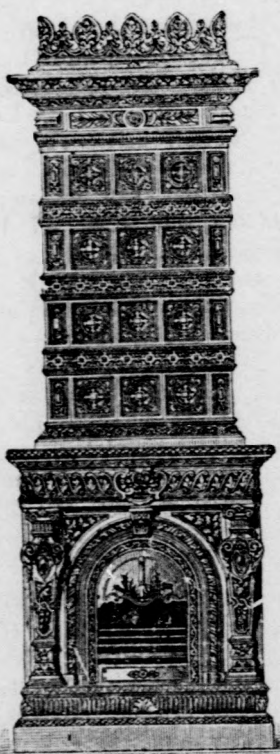
az „Eperjesi Népbank“

cserépkályha gyárnak

bizományi raktára.

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományüzlet.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálsának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tagzsággatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerüzletben készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **KI NEM-SAKAR MEGKÁROSODNI**, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT

Homlokzat-festék-gyár

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
 Kiténtetve arany érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.
 E homlokzat-festékek, melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítatnak és ami a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
 Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Idült légszó, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, húgykő és fővény-kórban szenvedőknél az országsherte páratlannak ismert és használt üdítő ital a

PARÁDI

savanyu viz

hatalmas gyógyerővel bir, különösen ott, hol az ivóvíz rossz, vagy ahol gerjes és járványos betegségek szoktak uralkodni, **igen ajánlható.**

Kizárólagos raktár **S.-A.-Ujhely** részére

MALÁRTSIK GYÖRGY

mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek raktárában,
 fűszer-, esemege és gyarmatáru kereskedésében.

Elveszett egy vizsla-kutya

Tokaj, Szerencs és Mád vidékén, fehér színű zsemlyeszínű foltokkal, **Prick** névre hallgat. A ki nyomára vezet 10 frt, aki pedig elfogta s tudomásomra hozza 30 frt jutalomban részesül.

S.-A.-Ujhely, 1899. július 4-én.

Grosse A. Ödön.

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

A nyári idényben.

Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok, melyek **HOFMANN BÉLA** az »Arany Groszlánhoz« címzett ungvári gyógyszerárban, eredeti előirat szerint készítve, nagy kelendőség miatt folyton friss minőségben kapható közkedvelt különlegességnek:

„LILIAM ARCKENŐC”
 „LILIAM MOZSDÓVIZ” és
 „LILIAM SZAPPAN”

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, májfolt, pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (mitesser) ellen kitűnő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„LILIAM HÖLGYPOR”

a legjobb s legújabb arczpor: mely mindennapi használat mellett is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül, hogy feltűnnék, kitűnően tapad s az arcnak természetes üde színt kölcsönöz! Kapható fehér, rózsza és créme (barnáknak) színben.

Zemplénmegye és környékére egyedüli raktár:

KINCSESSY PÉTER gyógyszerháza
 az »Üdvöztető«-hoz S.-A.-Ujhelyt, a fő-utcán.

Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatkat bárkinek s postai megrendelések pontosan eszközölnetnek.

Figyelemre méltók.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá **valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.**

Weinberger Manó,
 S.-A.-Ujhely. Korona u.

Tk. 1572/899. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Kicsinko Józsefné végrehajtónak távollévő Mudri János végrehajtást szenvedő elleni 100 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbírósg) területén fekvő a t.-terebesi 151. számú tjkvben A. I. 1. 2. sor 312. és 313. hr. sz. alatt foglalt s Mudri Mihály, György, Péter és János nevében álló egész ingatlanra az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a értelmében 115 frt kiküldési árban, — továbbá a t.-terebesi 152. sz. tjkvben A. I. 1.—29. sorszám 314, 315, 105, 1165, 1301, 1353, 1458/a, 1617, 1722, 1865, 1897, 1980, 2111, 2213, 2320, 2408, 2533, 2653, 2740, 2805, 2940, 3099, 3173, 3442, 3546, 3603, 3704, 3801, 3891. hr. számú ingatlanból Mudri János B. 10 alatti 1/2-ad jutalékra 94 frt, — végre a t.-terebesi 485. sz. tjkvben A. I. 1.—27. sorszám 1006, 1164, 1300, 1352, 1457/a, 1616, 1721, 1866, 1898, 1979, 2110, 2214, 2319,

2407, 2532, 2652, 2739, 2804, 2939, 3098, 3174, 3441, 3547, 3602, 3703, 3800, 3890. hr. számok alatt felvett ingatlanból Mudri János A. 4. alatti 1/4 jutalékára az árverést 159 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi augusztus hó 25. napján délelőtt 9 órakor T. Terebes község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 40 forintot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg, mint telekkvi hatóságnál 1899. évi május hó 22-én.

Valkovszky, kir. aljbíró,

DEUTSCH ADOLF

hordó-gyárca. * S.-A.-Ujhely.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az itt S.-A.-Ujhelyben, Rákóczy-utca saját házában (tul a hidon) meglevő **bodnár műhelyemet** tetemesen nagyobbitottam s raktáron tartok a legjobb minőségű hegyi tölgyfából készült minden nagyságu **hitelesített hordót és ántalagot.**

Elvállalok továbbá **szüretelő és fürdőkádak** készítését minden alakban és nagyságban, ugyszintén mindenféle javításokat is.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Deutsch Adolf,
 hordó-gyáros.

Eladó ház és szőlő.

Sárospatakon, a Rákóczy-utczában, a Népbank szomszédságában lévő Patonainé-féle ház, továbbá a Nagyhomokon lévő beültetett és bekerített szőlő eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál **Reményi Vendel** Sárospatakon.

Csak fiatal embereket

érdekel tudni, hogy a

Párisi Dr. Boiton-féle

Injectio Oriental

már néhány nap alatt elmulasztja még a legrégebb és legelhanyagoltabb kifolyást is. Felesleges tehát Santal vagy Copaivát használni, mely csak a gyomrot rontja, de a bajt

nem gyógyítja.

Kapható egyedül

Zoltán Béla

gyógyszertárában

Budapest, V., Nagykorona-utca 23.

Ára üvegenként 1 frt. 1.20 kr. előleges beküldésével franco.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyrabecsült közönség b. tudomására hozni, hogy

női- és férfi ruha-divat-üzletemet

nagyrabecsült vevőim kényelmére, a Weckerle-téren lévő, a volt **Kellner József fia** bolthelyiségébe helyeztem át.

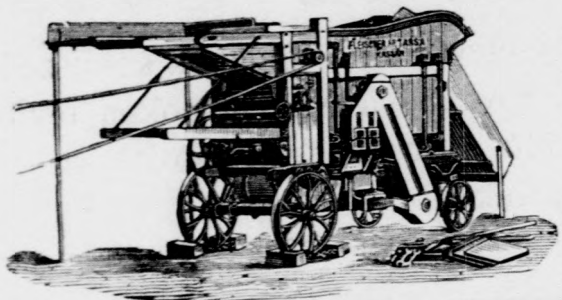
Amidőn ezen változtatást b. tudomásukra hozni van szerencsém, kérem, hogy eddig irányomban tanúsított nagyrabecsült pártfogásukba továbbra is részesíteni méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel:
Wessely Mór.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány, vagy gőzmozgony általi hajtásra.

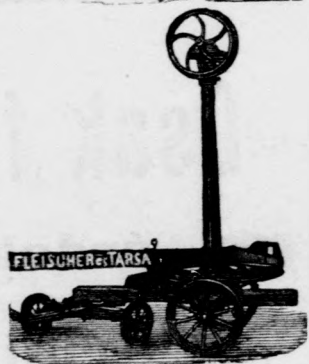
Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Hence-főzőket, kavarázó készülékeket, máláta- és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán úrnál S.-A.-Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszeresethetők. Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Hence-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kádákat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat
legsolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje

KASSÁN.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy S.-A.-Uthelyben a Weckerle-téren lévő és a „Vörös ökör”-höz czimzett korcsma és vendéglői helyiségemet a kor igényeinek megfelelően átalakítottam s megnagyobbítottam.

Üzletemnél az ujonnan létesített kitünő magyar konyha kezelésével saját felügyeletem mellett Réder József jóhírnevű volt budafoki vendéglőst bízam meg, ki hideg- és meleg ételekkel kitünő s természetes borok és egyéb italokkal a napnak bármely órájában a m. t. közönség rendelkezésére áll.

Boraim természetes, jó minőségeért szavatolok. **Czankó bor literje 40 kr., kövesdi asztali bor 50 kr., vörös és számorodni borok minőség szerint igen jutányosan számíttatnak. Frissen csapolt Korona söröm versenyen felül áll.**

Üzletemet a m. t. közönség pártfogásába ajánlva vagyok

tisztelettel
Deutsch Simon.

Sürgöny-czim: „KEGYELET” S.-A.-Ujhely.

A KEGYELET

temetkezési
vállalat

S.-A.-Ujhelyben

A KEGYELET

temetkezési
vállalat

S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindenféle temetéseket **vidéken is,** és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érez- és fakoporsókat, továbbá finom nickl-koporsókat, sarcophágot, mindenféle szemfedeleket, érez-, mü- és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurokfáklyákat.

Fakoporsók 1 frttól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttól feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 35 frttól egész 700 frtig.

A „KEGYELET” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyász-kocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükséges tárgyakat.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármi módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbizottja tiszteletét teendő a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteleről.

A „KEGYELET”

temetkezési intézet Sátoralja-Ujhelyben
gyász-kelmék és gyász-fátyolok nagy raktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel:

Schön Sándor és Társa.

Sürgöny-czim: „KEGYELET” S.-A.-Ujhely.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zepmlén-nyorssajtóján.”